

Shivaji University, Kolhapur

Choice Based Credit System (CBCS)

Bachelor of Arts (B. A.) Program

Faculty of Humanities

(To be implemented from Academic Year 2018-19)

Shivaji University, Kolhapur
Regulations and Guidelines
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Bachelor of Arts (B. A.) Program
Under the Faculty of Humanities
(To be implemented from Academic Year 2018-19)

1. **Implementation of Regulations & guidelines** - The Regulations and guidelines shall be implemented as mentioned below -
B.A. Part – I, Sem I & II from Academic year 2018- 19
B.A. Part – II, Sem III & IV from Academic year 2019- 20
B.A. Part – III, Sem V & VI from Academic year 2020- 21
2. **Eligibility Criteria:** As per Ordinance – O. B. A. 1
3. **Pattern of CBCS** - The pattern of CBCS for Semester examinations shall be as mentioned below:
 - i. **B. A. Part – I, Sem I & II:-** 50 marks University Semester examination for each theory paper in each Semester.
 - ii. **B. A. Part – II, Sem III & IV:-** 50 marks University Semester examination for each theory / practical paper in each Semester except Environmental Studies.
For Environmental Studies at Semester IV, 70 marks will be for theory paper and 30 marks for the project work.
 - iii. **B. A. Part – III, Sem V & VI :-** 40:10 pattern shall be applicable for each theory paper in each semester wherein 40 marks shall be for University Semester examination and 10 marks for internal assessment.
4. **Weightage:** There shall be 1900 marks for 3 years having 6 Semesters B. A. CBCS Program with 148 Credits.
 - a) **B. A. Part – I (Sem I & II) :**
For B. A. Part I total 12 papers with 6 papers of each semester and total Credits shall be 48 with 24 Credits for each Semester.
 - I. There shall be Ability Enhancement Compulsory Courses (subjects) (hereafter termed as AECC) with Paper 1 for Sem I and Paper 2 for Sem II each of 50 marks, as compulsory English course.

- II. There shall be one Compulsory Generic Elective (CGE) to be chosen from the list of CGE.
- III. There shall be four Discipline Specific Core Courses (subjects) (hereafter termed as DSC) per semester. However, Student should select at least One paper from DSC- A and DSC –B.

b) B.A. Part –II (Sem III & IV) –

For B. A. Part II there shall be total 13 papers with 6 papers for of each semester and one compulsory paper of Environmental Studies. Credits shall be 52 with 28 Credits for Sem III and 24 Credits for Sem IV.

- I. There shall be Ability Enhancement Compulsory Course (subjects) (hereafter termed as AECC) with Paper 3 for Sem III and Paper 4 for Sem IV each of 50 marks, as compulsory English course.
- II. There shall be one compulsory Interdisciplinary Studies (IDS) to be chosen from group IDS -A or IDS- B. However it is compulsory to select IDS subject from respective DSE group, i. e. Candidate who has selected paper from DSE- C group should select from IDS- A group. Similarly Candidate who has selected paper from DSE- D group should select from IDS- B group.
- III. There shall be One Paper of Environmental Studies (EVS) (Theory – 70 marks) and (Project – 30 marks) as compulsory Environmental Studies course. The examination shall be conducted at the end of Sem IV. The Credits of the Environmental Studies course shall be assigned at the end of Sem IV.
- IV. There shall be two papers each, from two Discipline Specific Core course DSC- C and DSC - D (subjects) per semester.

c) B.A. Part –III (Sem V & VI) –

For B. A. Part III there shall be total 12 papers with 6 papers for each semester and Credits shall be 48 with 24 Credits for each Semester. For each paper there shall be 3.2 Credits for theory and 0.8 credits for internal assessment.

- I. There shall be Ability Enhancement Compulsory Course AECC-5 for Sem V and AECC- 6 for Sem VI, each of 40 (Theory)+10(Internl) marks.

- II. There shall be one Discipline Specific Elective (hereafter termed as DSE-E) as a special course (subject) from B. A. part II – DSC- C or DSC-D.
- III. There shall be 5 theory papers each of 40 marks for a DSE-E per Semester. There shall be 5 internal assessments for each of 10 marks per Semester for DSE-E.

d) Credit distribution chart for B. A. Program with Course Code :

Course Name	Total Courses(Papers)	Total Credits	% in total course
DSC : Discipline Specific Core Course	18	72	49
AECC : Ability Enhancement Compulsory Courses	7	28	19
DSE : Discipline Specific Elective	10	40	27
CGE : Compulsory Generic Elective	2	8	5
TOTAL	37	148	100%

5. Scheme of Examination –

The following shall be the scheme of Examination

The Question paper in each Semester for each theory paper for B. A. Semester I, II, III & IV shall be of 50 marks. The question paper for Environmental Studies for Semester IV shall be of 70 marks for theory and 30 marks for project work. For B. A. Semester V & VI question paper shall be of 40 marks for each theory paper and 10 marks for Internal Assessment.

The following shall be the scheme of Internal Assessment

There shall be continuous Internal Assessment of 10 marks for B.A. Part – III, **Sem V & VI**. Internal Examination/ Subject related activities assessment will be compulsory for all students. If a candidate fails or remains absent in Internal Examination / Subject related activities assessment then candidate will have to clear the Internal Examination / Subject related activities assessment in subsequent attempt/s in next semester.

6. **Ordinances regarding the examination** – O. B.A. 2, 3 and 4 shall prevail.

7. **Duration of Semester Examination for each theory paper** - The duration of Semester Examination for each theory paper of 40/50 marks shall be of two hours except Environmental Studies of 70 marks (Sem IV, Examination) which shall be of 3 hrs.
8. **Equivalence of papers and chances for the students in previous-Semester pattern** - Two additional chances from the implementation of CBCS syllabus, shall be provided for the repeater students of old B. A. Part I, II, III – Sem I to VI. After this the concerned students will have to appear for the Examination as per CBCS Pattern. Equivalence of papers shall be provided as per revised syllabus for CBCS pattern.
9. **Standard of passing-** The Standard of passing shall be 35%. For B. A. Part I & II (Sem I to IV) the candidate will have to score 18 marks out of 50 in each theory paper. Only for Environmental Studies (Sem IV, Examination) the Student will have to score 25 marks out of 70 in theory paper and 11 marks out of 30, for project work. For B. A. Part – III (Sem V and VI) the student will have to score 14 marks out of 40 in each theory paper and 4 marks out of 10 in each Internal Examination/ assessment. There will be a separate head of passing in Theory and Internal Examination. However ATKT rules shall be applicable to Theory Paper (University examination) only.

10. Gradation Chart:

Marks Obtained	Numerical Grade (Grade Point)	CGPA	Letter Grade
Absent	0 (zero)	-	-
0 - 34	0 to 4	0.0 – 4.99	F (Fail)
35 - 44	5	5.00 – 5.49	C
45 - 54	6	5.50 – 6.49	B
55 - 64	7	6.50 – 7.49	B+
65 - 74	8	7.50 – 8.49	A
75 - 84	9	8.50 – 9.49	A+
85 - 100	10	9.50 – 10.0	O (Outstanding)

Note:

1. Marks obtained ≥ 0.5 shall be rounded off to next higher digit.
2. The SGPA & CGPA shall be rounded off to 2 decimal points.
3. Marks obtained in 50 marks or 200 marks paper shall be converted to 100 marks.

Calculation of SGPA & CGPA

1. Semester Grade Point Average (**SGPA**)

$$\text{SGPA} = \frac{\sum(\text{Course credits} \times \text{Grade points obtained}) \text{ of a semester}}{\sum(\text{Course credits}) \text{ of respective semester}}$$

2. Cumulative Grade Point Average (**CGPA**)

$$\text{CGPA} = \frac{\sum(\text{Total credits of a semester} \times \text{SGPA of respective semester}) \text{ of all semesters}}{\sum(\text{Total course credits}) \text{ of all semesters}}$$

11. **Ordinances regarding the Examination** – O. B.A. 2, 3 & 4 shall prevail.

12. **Practical Examinations** – There shall be Practical Examination for subjects like Geography, Psychology, Home Science, Physical Education and Yoga. The rules for Practical Examinations shall be as per the letter / circular issued by respective Board of Studies from time to time.

13. **Result** - The result of each Semester shall be declared as Pass or Fail or Allowed to Keep Terms (A.T.K.T. for Sem II & IV) with grade/ grade points and Credits gained.

14. **Revised Rules** - These revised rules will be implemented with effect from the academic year 2018-19 onwards for B.A. degree program. However the existing (i.e. pre-revised) rules shall remain in force for the students of old semester pattern during the transition period.

Choice Based Credit System (CBCS) pattern

Under Faculty of Humanities

Implemented from the academic year 2018-19

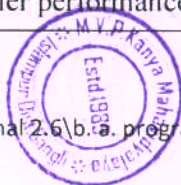
Sr. No.	Rules and Regulations
CBCS R. B. A. 1	<p>The 3 year B. A. CBCS Program shall consist of 6 semesters each of 6 months duration. Semester Examination shall be held at the end of each semester.</p> <p>(A) Structure of Programme : Following shall be the Structure and course list</p> <p>(i) Structure - I for B. A. Part – I (ii) Structure - II for B. A. Part – II (iii) Structure - III for B. A. Part – III</p> <p>(B) List of courses (Subject)</p> <p>(i) for B. A. Part – I (ii) for B. A. Part – II (iii) for B. A. Part – III</p>
CBCS R. B. A. 2	<p>Non-Credit courses:</p> <p>(A) Compulsory Civic Courses (CCC) For Sem I and Sem V there shall be Compulsory Civic Courses under self study mode which are as follows: Sem I: CCC – I : Democracy, Elections and Good Governance Sem V: CCC – II : Constitution of India and Local Self Government</p> <p>(B) Skill Development Courses (SDC) For Sem II and Sem VI there shall be Compulsory Skill Development Courses under self study mode which are as follows: Sem II: SDC – I : Any one from following (i) to (v) i) Business Communication & Presentation ii) Event management iii) Personality Development, iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & proposal writing Sem VI: SDC – II: Any one from following (vi) to (x) vi) Interview & Personal Presentation Skill, vii) Entrepreneurship Development Skill, viii) Travel & Tourism, ix) E-Banking & Financial Services, x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents</p>

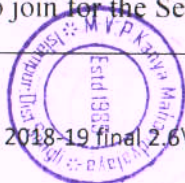
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>These courses are of Self Study mode. The study material of all above courses will be made available on University website.</i> • <i>The Examination of each of the course will be of 50 marks having 25 MCQ questions. Minimum 20 marks (40%) out of 50 are required for passing.</i> • <i>The duration of examination shall be 60 minutes.</i> • <i>The examination shall be conducted at the college level.</i> • <i>The list of all candidates along with marks is to be submitted to the University.</i> • <i>The degree will be awarded only after successful completion of these courses.</i> • <i>The performance of students regarding Non-Credit courses (CCC & SDC) shall be separately mentioned in Result-sheet as Pass or fail.</i>
<p>CBCS R. B. A. 3</p>	<p>i. The following shall be the course of studies for the B.A. Part-I CBCS Semester Examinations There shall be AECC for both Semester as compulsory English course, one CGE to be chosen from the list of CGE and four DSC per semester. However, Student should select at least One paper from DSC- A and DSC –B.</p> <p>ii. The following shall be the course of studies for the B.A. Part-II CBCS Semester Examinations. The B. A. Part-II Semester Examinations shall consist of six papers (in each semester) each of two hours duration and carrying 50 marks for University (Theory) examination.</p> <p>B. A. Part-II (Second Year)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. AECC: English 2. IDS (Generic Elective) - The Second course (subject) shall be inter-disciplinary. The inter-disciplinary course (subject) to be offered by the candidate shall be from amongst the courses (subjects) mentioned against each of the DSC courses (subjects). 3. A candidate shall choose two courses (subjects) with two papers each out of the four DSC courses (subjects) of the 1st year. <p><i>Note: A candidate who has passed the B. A. Part-I (CBCS pattern) of this University or any other statutory university is recognised as equivalent thereto. Candidate is allowed to select any two DSC at the B. A. Part-II, irrespective of the DSC offered by him at his B. A. Part-I Examination.</i></p>

CBCS R. B. A. 4	<p>The following shall be the course of studies for the B. A. Part-III Semester Examinations :-</p> <p>The B. A. Part-III Semester Examinations shall consist of Six papers (in each semester), each of two hours duration and carrying 40 Marks for university (Theory) examination and 10 Marks for internal examination. English Compulsory and five Papers of one special subject are to be selected from two optional subjects offered at second year.</p>										
CBCS R. B. A. 5	<p>a) A candidate will have the option of answering questions in any of the subjects other than Languages, either in Marathi or in English.</p> <p>b) In the case of Languages, the question shall be answered in the medium as indicated below, except those questions which require translation into a particular language:</p> <table border="1" data-bbox="467 763 1350 1160"> <thead> <tr> <th data-bbox="467 763 824 815">Language</th> <th data-bbox="824 763 1350 815">Medium of Examination</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="467 815 824 913">Sanskrit, Pali, Ardhamagadhi</td> <td data-bbox="824 815 1350 913">The same language or English or Marathi.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 913 824 1012">Persian</td> <td data-bbox="824 913 1350 1012">Persian, Urdu, English, or Marathi.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1012 824 1111">Marathi, Kannada, Urdu, Hindi</td> <td data-bbox="824 1012 1350 1111">The same language</td> </tr> <tr> <td data-bbox="467 1111 824 1160">English, German</td> <td data-bbox="824 1111 1350 1160">The same language or English.</td> </tr> </tbody> </table> <p>c) The question papers in Modern Indian Languages will be set in those languages while those in English, Mathematical Statistics, Mathematics, Applied Mathematics and Applied Mathematical Statistics will be set in English only.</p> <p>Nature of Question Papers: The nature of Question Paper shall be as decided by the Humanities Faculty.</p>	Language	Medium of Examination	Sanskrit, Pali, Ardhamagadhi	The same language or English or Marathi.	Persian	Persian, Urdu, English, or Marathi.	Marathi, Kannada, Urdu, Hindi	The same language	English, German	The same language or English.
Language	Medium of Examination										
Sanskrit, Pali, Ardhamagadhi	The same language or English or Marathi.										
Persian	Persian, Urdu, English, or Marathi.										
Marathi, Kannada, Urdu, Hindi	The same language										
English, German	The same language or English.										
CBCS R. B. A. 6	<p>i. The Principal of the college may permit candidate to change optional course (subject) / (subjects) in the first term only of the respective year before submission of University Examination form.</p> <p>ii. If a candidate desires to change the optional courses (Subjects), already taken for B. A. Part II, the candidate has to reappear for terms of B. A. Part I: Sem I & II, (for theory and practical) with courses (Subjects) which the candidate desires. In this case candidate's earlier performance shall be cancelled.</p> <p>iii. If a candidate desires to change the optional courses (Subjects), already taken for B. A. Part III, the candidate has to reappear for terms of B. A. Part I & II: Sem I to IV, (for theory and practical) with courses (Subjects) which the candidate desires. In this case candidate's earlier performance shall be cancelled.</p>										

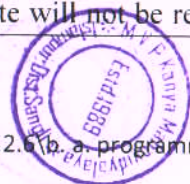
	iv. A candidate who desires to change the course (subject) shall have to keep four additional terms and shall have to clear Part-I & Part-II (respective semesters) subject.
CBCS R. B. A. 7	The Principal of the college has to certify the attendance and the examination form of the candidate as per the Ordinance O. 31 and O. 37. A candidate has to submit University examination form as per the Schedule and dates prescribed by the University for every Examination.
CBCS R. B. A. 8	<p>The Scheme of the Physical Education has been made operative for B. A. Part-I.</p> <p>The benefit of marks, obtained by the students in Physical Education Tests (of 10 marks) conducted by the University authorities shall be as under :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. If a student fails in up to four heads of passing of University examination (Theory / Practical) and having passed in all the remaining heads of passing, the marks obtained by him in the Physical Education Test shall be added to maximum up to four heads of passing in which he has failed as the case may be. A student getting the benefit of Physical Education marks should not be given advantage of any other Ordinance. The Physical Education Marks shall not be considered for the award of Class and for deciding merit. 2. If as a result of addition of Physical Education marks a student does not pass the examination the marks obtained by him in Physical Education shall not be considered. 3. The marks of Physical Education obtained by the unsuccessful students at the B. A. Part-I semester Examination shall be carried forward for their subsequent attempt/s. 4. The marks obtained in Physical Education shall not be considered for earning exemption in a subject of head of passing, but the marks will be carried forward for availing the benefit at the subsequent attempts. 5. The marks secured by the students under the Physical Education scheme shall be added to the total of his marks in the Examination irrespective of the fact of his passing or failure in the examination. The Physical Education marks shall be shown as "Total +P. E. Marks". 6. The Physical Education Test shall be conducted in the Second Semester.
CBCS R. B. A. 9	The B.A. Part-I, II and III Semester Examinations shall be held twice in a year in April / May and October / November.
CBCS R. B. A. 10	A candidate who has satisfactorily kept term for first Sem of B. A. Part-I in this University or any other Universities following UGC, CBCS pattern shall be allowed to join for the Second Sem of the B. A. Part-I in this University.

	<p>Papers.</p> <p>Such a candidate shall be exempted from AECC (Compulsory English) of B. A. Part-II & III. Candidate need not appear for the papers of B.A. Part-I Examination.</p> <p>A candidate appearing for above examination in accordance with the provisions stated above shall not be eligible for a degree, a class, prize, a scholarship, a medal or any other award.</p>
CBCS R. B. A. 13	The provisions of R.B.A. 11 and 12 shall also apply to a distance mode candidate.
CBCS R. B. A. 14	For every subject of B.A. Parts-I (Sem. I& II), II (Sem.III & IV) and III (Sem.V & VI) each theory, internal and practical (wherever applicable) shall have a separate head of passing.
CBCS R. B. A. 15	<p>i) The result of the B.A. Part-I examination shall be declared publicly in two categories viz. a) Candidate who have passed the Part-I examination and b) candidates who are allowed to keep term for B.A. Part-II course.</p> <p>ii) The result of the B.A. Part-II examination shall be declared publicly in two categories viz. a) Candidates who have passed in all papers of the examination in addition to the remaining papers, if any of the lower Examination b) candidates who are allowed to keep term for B.A. Part-III course.</p> <p>No Class shall be awarded at B.A. Part-I & Part- II <u>Semester</u> Examination and no Passing Certificate shall be issued to the candidates for these examinations.</p> <p>iv) The result of B.A. Program (Sem I to VI) shall be declared in Grades by considering SGPA & CGPA (with percentage) based on the performances of all the courses at respective semesters. The award of scholarships and prizes for the B.A. Program shall be determined on the basis of the aggregate performance of the candidate at Sem I to VI examination.</p>
CBCS R. B. A. 16	The Results of the Examination will be declared on the basis of marks obtained, Grade points obtained, Credit points, Status, Percentage of marks, Result, SGPA & CGPA with numerical grade point and letter grade. The list of Courses, course code, Paper number of programme, numerical grade & letter grade table and calculation of SGPA and CGPA table shall be mentioned on the backside of mark-sheet.

<p>CBCS R. B. A. 11</p>	<p>i) A candidate, who has once passed the B.A. Degree Examination of this University, shall be permitted, on the submission of a fresh application and the payment of a fresh fee, to appear again at the B.A. degree examination offering as his special subject any one of his DSC (optional) subjects, other than the special subject in which candidate has already passed; provided candidate fulfils the usual conditions laid down for regular students, but candidate will not be awarded a class or degree. However, candidate will be awarded passing certificate by the University.</p> <p>ii) The Candidate who has already taken degree in any of the DSE courses and wants to change the principal courses (Subjects), candidate can appear for new course as principal course (Subject), from amongst the optional subjects of B. A. Part II, the candidate can complete his new course; however the candidate will not be offered new degree in the principal subject. If the candidate wishes to have new degree, he shall have to surrender his first degree.</p> <p>iii) A candidate who has passed the B.Sc./B.Com. Degree Examination of this University or an examination recognized as equivalent thereto shall be allowed to take admission to B.A. Part-II programme. Such a candidate shall be required to appear in all the papers of B.A. Part -I, II and III to enable him to be eligible for award of a degree and a class, but not for a prize, scholarship, medal or any other award. Those students who do not desire to have a Class / degree , need not appear for the papers of B.A. Part-I Examination.</p> <p>iii) A candidate passing the B.Com. Examination of this University or an examination recognized as equivalent thereto and intending to appear for the B.A. Examination shall at his option be exempted from appearing in English of B.A. Part -II & III. Such candidates offering Economics at B.A. examination, be exempted from appearing in the optional papers in Economics at B.A. Part-II and in English at B.A. Part-II & III. However, such candidate shall not be eligible for a class.</p> <p>iv) A candidate passing the B.Sc. examination of this University or an examination recognized as equivalent, shall be exempted from appearing in the paper of English (AECC) at B.A. Part-III. However, such candidate shall not be eligible for a class.</p>
<p>CBCS R. B. A. 12</p>	<p>A Candidate, who has once passed the B.A. Degree of this University or any other Statutory University or recognized as equivalent thereto, shall be allowed to appear again for the same examination provided the candidate offers DSE subjects different from those in which he has already passed at the B.A. Part-II and III Examinations and provided further he keeps four terms in a College affiliated to this University (two for Part-II and two for Part-III). Such a candidate will not be required to keep terms for B.A. Part-I</p>

CBCS R. B. A. 17	<p>A candidate passing Part – I or II Semester Examinations of the B.A. Degree programme under CBCS of the other Statutory Universities can take admission to next semester of Shivaji University and the marks of earlier semesters of previous Statutory University be converted in proportion to Shivaji University, Marks structure and grades be awarded accordingly.</p> <p>However, if the candidate's previous programme is not under CBCS, the above provision will not be applicable.</p> <p>Those students who have obtained A.T.K.T., at any examinations of other Statutory Universities and desire to migrate to Shivaji University for pursuing their further studies will have to clear the failed subjects of A.T.K.T. from the previous University.</p> <p>In case of such students the previous University should issue the migration Certificate and also allow them to appear for the Examination in the failed subject of A.T.K.T. while they pursue their studies in Shivaji University.</p>
CBCS R. B. A. 18	<p>A candidate who has passed in any papers / practical shall not be allowed to appear again in the same paper / practical. However a candidate desirous to improve the Grade (Class) may appear the immediate next examination and before the award of degree.</p>
CBCS R. B. A. 19	<p>A candidate who has passed or has secured ATKT for the B.A. Part-I CBCS Semester Examination of Shivaji University in distance mode, and is eligible to register his name for B.A. Part-II Examination, will be permitted to join a college in regular mode of B.A. Part-II programme and <i>vice versa</i>.</p> <p>Note: This provision is not applicable for students passing B. A. Part II and seeking admission for B. A. Part – III.</p>
CBCS R. B. A. 20	<p>The course of study, the syllabi and the standard of passing of the examination for B. A. degree shall be identical for both distance and regular mode students. The distance mode candidate shall not offer any subjects which involve practical work in a laboratory or keeping of journals and the subjects for which there is no teaching provision in any of the affiliated colleges of the University.</p>
CBCS R. B. A. 21	<p>The syllabi for the various subjects shall be as prescribed by the Shivaji University authorities from time to time and shall be subject to such revision, modifications as may be made by the Academic Council from time to time on the recommendations of the Boards of Studies in different subjects. The text books and reference books for the various subjects shall be those as prescribed by the Academic Council from time to time on the recommendations of the respective Boards of Studies. Note: The pattern of question paper shall be as prescribed by respective university authorities.</p>

CBCS R. B. A. 1 : (A) Structure of Programme :**(iv) Structure - I for B. A. Part – I**

Semester I – Duration : 6 Months									
Teaching Scheme					Evaluation Scheme				
Sr. No.	Course	No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (for passing)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSC – I	4	3.2	4	50	No Internal Exam	50	18	2
2.	DSC – I	4	3.2	4	50		50	18	2
3.	DSC – I	4	3.2	4	50		50	18	2
4.	DSC – I	4	3.2	4	50		50	18	2
5.	CGE – I	4	3.2	4	50		50	18	2
6.	AECC – I	4	3.2	4	50		50	18	2
Total		24	19.2	24	300		300	-	-

Semester II – Duration : 6 Months									
Teaching Scheme					Evaluation Scheme				
Sr. No.	Course	No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (for passing)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSC – II	4	3.2	4	50	No Internal Exam	50	18	2
2.	DSC – II	4	3.2	4	50		50	18	2
3.	DSC – II	4	3.2	4	50		50	18	2
4.	DSC – II	4	3.2	4	50		50	18	2
5.	CGE – II	4	3.2	4	50		50	18	2
6.	AECC – II	4	3.2	4	50		50	18	2
Total		24	19.2	24	300		300	-	-
Grand Total		48	38.4	48	600		600	-	-

1. Student Contact Hrs per week : 19.2 hrs	3. Total marks for BA I : 600
2. Lectures : 48 Min	4. Total Credit for BA I : 48

DSC: Discipline Specific Core Course - Candidate can opt four courses (Subjects) from DSC. However, Candidate shall opt for at least one language course (subject) from DSC.
CGE : Compulsory Generic Elective - Candidate can opt any one course (Subject).
AECC : Ability Enhancement Core Course (Compulsory English).
(A) Non-Credit Self Study Course : Compulsory Civic Courses (CCC)
For Sem I: CCC – I : Democracy, Elections and Good Governance
(B) Non-Credit Self Study Course : Skill Development Courses (SDC)
For Sem II: SDC – I : Any one from following (i) to (v)
i) Business Communication & Presentation ii) Event management iii) Personality Development,
iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & proposal writing

ii) Structure II : B. A. Programme Sem III & IV

Semester III – Duration : 6 Months									
Sr. No.	Course	Teaching Scheme			Evaluation Scheme				
		No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (for passing)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSC – III	4	3.2	4	50	No Internal Exam	50	18	2
2.	DSC – IV	4	3.2	4	50		50	18	2
3.	DSC – III	4	3.2	4	50		50	18	2
4.	DSC – IV	4	3.2	4	50		50	18	2
5.	IDS – I	4	3.2	4	50		50	18	2
6.	AECC – III	4	3.2	4	50		50	18	2
7.	AECC-EVS	4	3.2	4	-		-	-	-
Total		28	22.4	28	300		300		

Semester IV – Duration : 6 Months									
Sr. No.	Course	Teaching Scheme			Evaluation Scheme				
		No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (for passing)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSC-V	4	3.2	4	50	No Internal Exam	50	18	2
2.	DSC-VI	4	3.2	4	50		50	18	2
3.	DSC-V	4	3.2	4	50		50	18	2
4.	DSC-VI	4	3.2	4	50		50	18	2
5.	IDS – II	4	3.2	4	50		50	18	2
6.	AECC – IV	4	3.2	4	50		50	18	2
7.	AECC-EVS	-			70+30		100	25+10	3
Total		24	19.2	24	400		400		
Grand Total		52	41.6	48	700		700	-	-

1. Student Contact Hrs per week : 19.2 hrs	3. Total marks for BA II : 700
2. Lectures : 48 Min	4. Total Credit for BA II : 48

AECC : Ability Enhancement Core Course (Compulsory English)
IDS : Inter Disciplinary Studies - Candidate can opt any one course (Subject) as per group chart of IDS.
DSC : Discipline Specific Core Course - Candidate can opt any two courses (Subjects) from DSC - C & DSC - D {Courses (subjects) which were opted in Part I (Sem I & Sem II)}
AECC – EVS : Ability Enhancement Compulsory Course – Environmental Studies

iii) Structure III : B. A. Programme Sem V & VI

Semester V – Duration : 6 Months									
Sr. No.	Teaching Scheme				Evaluation Scheme				
	Course	No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (For Passing) (Theory + Internal)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSE – E –VII	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
2.	DSE – E –VIII	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
3.	DSE – E – IX	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
4.	DSE – E – X	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
5.	DSE – E – XI	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
6.	AECC – V	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
Total		24	19.2	24	240	60	300	-	-

Semester VI – Duration : 6 Months									
Sr. No.	Teaching Scheme				Evaluation Scheme				
	Course	No. of Lectures	Hours	Credits	Theory	Internal	Total Marks	Min Marks (For Passing) (Theory + Internal)	Exam Duration (Hrs.)
1.	DSE – E –XII	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
2.	DSE – E –XIII	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
3.	DSE – E – XIV	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
4.	DSE – E – XV	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
5.	DSE – E – XVI	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
6.	AECC – VI	4	3.2	4	40	10	50	14+4 = 18	2
Total		24	19.2	24	240	60	300	-	-
Grand Total		48	38.4	48	480	120	600	-	-

DSE: Discipline Specific Elective - Candidate can opt any one course (Subject) from DSC {Course (subject) which was opted in Part II (Sem III & Sem IV)}
AECC : Ability Enhancement Core Course (Compulsory English)
(A) Non-Credit Self Study Course : Compulsory Civic Courses (CCC)
For Sem V: CCC – II : Constitution of India and Local Self Government
(B) Non-Credit Self Study Course : Skill Development Courses (SDC)
For Sem VI: SDC – II: Any one from following (vi) to (x)
vi) Interview & Personal Presentation Skill, vii) Entrepreneurship Development Skill, viii) Travel & Tourism, ix) E-Banking & Financial Services, x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents
Note : DSE paper No. VII to XVI are elective papers whereas, DSC Paper No. I to VI are core courses. Hence, DSE paper VII to XVI should be considered in continuation of DSC I to VI.

CBCS R. B. A. 1 : (B): List of courses :**i) B. A. Part I – Sem I & II****Ability Enhancement Compulsory Course**

Sem I		Sem II	
AECC 1	English	AECC 2	English

Core Generic Elective

Sem I		Sem II	
CGE			
CGE – 1	Marathi	CGE –2	Marathi
CGE –3	Hindi	CGE –4	Hindi
CGE –5	Sanskrit	CGE –6	Sanskrit (Lower)
CGE –7	Ardhmagadhi	CGE –8	Ardhmagadhi
CGE –9	Persian	CGE –10	Persian
CGE –11	Urdu	CGE –12	Urdu
CGE –13	Kannada	CGE –14	Kannada
CGE –15	Addl. English	CGE –16	Addl. English
CGE –17	Scientific Method	CGE –18	Scientific Method
CGE –19	Science, Tech. and Development (STD)	CGE –20	Science, Tech. and Development (STD)

Discipline Specific Core Course (DSC)

DSC A			
Sem I		Sem II	
DSC – A1	Marathi – I	DSC – A13	Marathi – II
DSC – A2	Hindi – I	DSC – A14	Hindi – II
DSC – A3	English – I	DSC – A15	English – II
DSC – A4	Sanskrit (Lower) – I	DSC – A16	Sanskrit (Lower) –II
DSC – A5	Sanskrit (Higher) –I	DSC – A17	Sanskrit (Higher) II
DSC – A6	Ardhmagadhi– I	DSC – A18	Ardhmagadhi– II
DSC – A7	Persian – I	DSC – A19	Persian – II
DSC – A8	Urdu – I	DSC – A20	Urdu – II
DSC – A9	Kannada – I	DSC – A21	Kannada – II
DSC – A10	Military Science– I	DSC – A22	Military Science– II
DSC – A11	NSS– I	DSC – A23	NSS– II
DSC – A12	Music– I	DSC – A24	Music– II
DSC B			
DSC – B1	History – I	DSC – B15	History – II
DSC – B2	Sociology– I	DSC – B16	Sociology– II
DSC – B3	Economics– I	DSC – B17	Economics– II
DSC – B4	Political Science– I	DSC – B18	Political Science– II
DSC – B5	Philosophy – I	DSC – B19	Philosophy – II
DSC – B6	Psychology – I	DSC – B20	Psychology – II
DSC – B7	Social Work– I	DSC – B21	Social Work– II
DSC – B8	AHIC– I	DSC – B22	AIHC– II
DSC – B9	Linguistics – I	DSC – B23	Linguistics – II
DSC – B10	Geography – I	DSC – B24	Geography – II
DSC – B11	Home Science – I	DSC – B25	Home Science – II
DSC – B12	Statistics – I	DSC – B26	Statistics – II
DSC – B13	Education – I	DSC – B27	Education – II
DSC – B14	Physical Education–I	DSC – B28	Physical Education–II
DSC – B29	Journalism – I	DSC – B30	Journalism – II

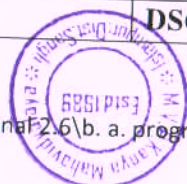
ii) B. A. Part II - Sem III & IV

Ability Enhancement Compulsory Course

Sem III		Sem IV	
AECC 3	English	AECC 4	English

Discipline Specific Core Course (DSC)

DSC C			
DSC – C1	Marathi – III	DSC – C25	Marathi – V
DSC – C2	Marathi – IV	DSC – C26	Marathi – VI
DSC – C3	Hindi – III	DSC – C27	Hindi – V
DSC – C4	Hindi – IV	DSC – C28	Hindi – VI
DSC – C5	English – III	DSC – C29	English – V
DSC – C6	English – IV	DSC – C30	English – VI
DSC – C7	Sanskrit (Lower) – III	DSC – C31	Sanskrit (Lower) – V
DSC – C8	Sanskrit (Lower) – IV	DSC – C32	Sanskrit (Lower) – VI
DSC – C9	Sanskrit (Higher) III	DSC – C33	Sanskrit (Higher) – V
DSC – C10	Sanskrit (Higher) IV	DSC – C34	Sanskrit (Higher) – VI
DSC – C11	Ardhmagadhi – III	DSC – C35	Ardhmagadhi – V
DSC – C12	Ardhmagadhi – IV	DSC – C36	Ardhmagadhi – VI
DSC – C13	Persian – III	DSC – C37	Persian – V
DSC – C14	Persian – IV	DSC – C38	Persian – VI
DSC – C15	Urdu – III	DSC – C39	Urdu – V
DSC – C16	Urdu – IV	DSC – C40	Urdu – VI
DSC – C17	Kannada – III	DSC – C41	Kannada – V
DSC – C18	Kannada – IV	DSC – C42	Kannada – VI
DSC – C19	Military Science – III	DSC – C43	Military Science – V
DSC – C20	Military Science – IV	DSC – C44	Military Science – VI
DSC – C21	NSS – III	DSC – C45	NSS – V
DSC – C22	NSS – IV	DSC – C46	NSS – VI
DSC – C23	Music – III	DSC – C47	Music – V
DSC – C24	Music – IV	DSC – C48	Music – VI
DSC D			
DSC – D1	History – III	DSC – D29	History – V
DSC – D2	History – IV	DSC – D30	History – VI
DSC – D3	Sociology – III	DSC – D31	Sociology – V
DSC – D4	Sociology – IV	DSC – D32	Sociology – VI
DSC – D5	Economics – III	DSC – D33	Economics – V
DSC – D6	Economics – IV	DSC – D34	Economics – VI

DSC – D7	Political Science – III	DSC – D35	Political Science – V
DSC – D8	Political Science – IV	DSC – D36	Political Science – VI
DSC – D9	Philosophy – III	DSC – D37	Philosophy – V
DSC – D10	Philosophy – IV	DSC – D38	Philosophy – VI
DSC – D11	Psychology – III	DSC – D39	Psychology – V
DSC – D12	Psychology – IV	DSC – D40	Psychology – VI
DSC – D13	Social Work – III	DSC – D41	Social Work – V
DSC – D14	Social Work – IV	DSC – D42	Social Work – VI
DSC – D15	AIHC – III	DSC – D43	AIHC – V
DSC – D16	AIHC – IV	DSC – D44	AIHC – VI
DSC – D17	Linguistics – III	DSC – D45	Linguistics – V
DSC – D18	Linguistics – IV	DSC – D46	Linguistics – VI
DSC – D19	Geography – III	DSC – D47	Geography – V
DSC – D20	Geography – IV	DSC – D48	Geography – VI
DSC – D21	Home Science – III	DSC – D49	Home Science – V
DSC – D22	Home Science – IV	DSC – D50	Home Science – VI
DSC – D23	Statistics – III	DSC – D51	Statistics – V
DSC – D24	Statistics – IV	DSC – D52	Statistics – VI
DSC – D25	Education – III	DSC – D53	Education – V
DSC – D26	Education – IV	DSC – D54	Education – VI
DSC – D27	Physical Education – III	DSC – D55	Physical Education – V
DSC – D28	Physical Education – IV	DSC – D56	Physical Education – VI
DSC – D57	Journalism – III	DSC – D59	Journalism – V
DSC – D58	Journalism – IV	DSC – D60	Journalism – VI

AECC-EVS	Environmental Studies	AECC-EVS	Environmental Studies
-----------------	-----------------------	-----------------	-----------------------

Group of Inter Disciplinary Studies (IDS)

I. D. S. SUBJECT	At least one optional subject from the following (DSE)
A.I.H.C.	History, philosophy, Hindi, Sanskrit, Ardhamagadhi, Pali
Business Administration	Economics, D.S.
Co-operation	Economics, Politics, History, Sociology, Education, Social Work, D.S., Stat, Mathematics, National Service Scheme (N.S.S.)
Cartography	Geography
Human Development	All Subject
Culture & Religion	History, Sociology, A.I.H.C., Psychology, Persian, Social work, Sanskrit, Ardhamagadhi, National Service Scheme (N.S.S.), Music, Pali, Natyashastra
Social Ecology	Economics, Politics, National Service Scheme (N.S.S.), H.S, Sociology, Geography, Ancient Indian History and Culture (A.I.H.C.), Philosophy, Psychology, History, D.S.
History of Marathi Literature	All Languages & Linguistics except Marathi, Music, Natyashastra
History of Hindi Literature	All Languages & Linguistics except Hindi
HSRM	Politics, History, Kannada, National Service Scheme (N.S.S.), Sociology, Education, Psychology, Social Work, Marathi, Urdu.
Industrial Psychology	Psychology
Labour Welfare	Economics, Sociology, National Service Scheme (N.S.S.), Home Science, Social Work
Logic (T)	All Subject except Home Science D.S.
Logic (M)	All Subject except Home Science D.S.
Linguistics	Education and all Languages
Public Administration	All Subject {Social Science} N.S.S. except Mathematics, Languages, H.S., Music, Natyashastra
Rural Development In India	Sociology, National Service Scheme (N.S.S.), H.S., D.S., Social Work, Political Science
RGM/RGT	Geography
Secretarial practice & Communication Correspondence	Mathematical Statistics, English, Marathi, Urdu, German, Kannada
Yoga Studies	All Subject
History of Urdu	All Languages & Linguistics except Urdu
History of Ardhamagadhi Literature	Marathi, Hindi, Sanskrit, Pali, Persian, Kannada, Linguistic, Urdu.

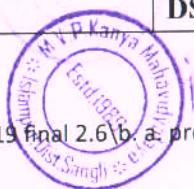
iii) B. A. Part III - Sem V & VI

Ability Enhancement Compulsory Course

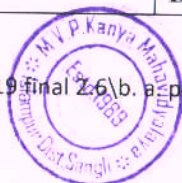
Sem V		Sem VI	
AECC 5	English	AECC 6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE E			
DSE – E1	Marathi – VII	DSE – E126	Marathi – XII
DSE – E2	Marathi – VIII	DSE – E127	Marathi – XIII
DSE – E3	Marathi – IX	DSE – E128	Marathi – XIV
DSE – E4	Marathi – X	DSE – E129	Marathi – XV
DSE – E5	Marathi – XI	DSE – E130	Marathi – XVI
DSE – E6	Hindi – VII	DSE – E131	Hindi – XII
DSE – E7	Hindi – VIII	DSE – E132	Hindi – XIII
DSE – E8	Hindi – IX	DSE – E133	Hindi – XIV
DSE – E9	Hindi – X	DSE – E134	Hindi – XV
DSE – E10	Hindi – XI	DSE – E135	Hindi – XVI
DSE – E11	English – VII	DSE – E136	English – XII
DSE – E12	English – VIII	DSE – E137	English – XIII
DSE – E13	English – IX	DSE – E138	English – XIV
DSE – E14	English – X	DSE – E139	English – XV
DSE – E15	English – XI	DSE – E140	English – XVI
DSE – E16	Sanskrit – VII	DSE – E141	Sanskrit – XII
DSE – E17	Sanskrit – VIII	DSE – E142	Sanskrit – XIII
DSE – E18	Sanskrit – IX	DSE – E143	Sanskrit – XIV
DSE – E19	Sanskrit – X	DSE – E144	Sanskrit – XV
DSE – E20	Sanskrit – XI	DSE – E145	Sanskrit – XVI
DSE – E21	Ardhmagadhi – VII	DSE – E146	Ardhmagadhi – XII
DSE – E22	Ardhmagadhi – VIII	DSE – E147	Ardhmagadhi – XIII
DSE – E23	Ardhmagadhi – IX	DSE – E148	Ardhmagadhi – XIV
DSE – E24	Ardhmagadhi – X	DSE – E149	Ardhmagadhi – XV
DSE – E25	Ardhmagadhi – XI	DSE – E150	Ardhmagadhi – XVI
DSE – E26	Persian – VII	DSE – E151	Persian – XII
DSE – E27	Persian – VIII	DSE – E152	Persian – XIII
DSE – E28	Persian – IX	DSE – E153	Persian – XIV
DSE – E29	Persian – X	DSE – E154	Persian – XV
DSE – E30	Persian – XI	DSE – E155	Persian – XVI
DSE – E31	Urdu – VII	DSE – E156	Urdu – XII
DSE – E32	Urdu – VIII	DSE – E157	Urdu – XIII

DSE – E33	Urdu – IX	DSE – E158	Urdu – XIV
DSE – E34	Urdu – X	DSE – E159	Urdu – XV
DSE – E35	Urdu – XI	DSE – E160	Urdu – XVI
DSE – E36	Kannada – VII	DSE – E161	Kannada – XII
DSE – E37	Kannada – VIII	DSE – E162	Kannada – XIII
DSE – E38	Kannada – IX	DSE – E163	Kannada – XIV
DSE – E39	Kannada – X	DSE – E164	Kannada – XV
DSE – E10	Kannada – XI	DSE – E165	Kannada – XVI
DSE – E41	Physical Education– VII	DSE – E166	Physical Education– XII
DSE – E42	Physical Education– VIII	DSE – E167	Physical Education– XIII
DSE – E43	Physical Education– IX	DSE – E168	Physical Education– XIV
DSE – E44	Physical Education– X	DSE – E169	Physical Education– XV
DSE – E45	Physical Education– XI	DSE – E170	Physical Education– XVI
DSE – E46	Military Science– VII	DSE – E171	Military Science– XII
DSE – E47	Military Science– VIII	DSE – E172	Military Science– XIII
DSE – E48	Military Science– IX	DSE – E173	Military Science– XIV
DSE – E49	Military Science– X	DSE – E174	Military Science– XV
DSE – E50	Military Science– XI	DSE – E175	Military Science– XVI
DSE – E51	NSS – VII	DSE – E176	NSS – XII
DSE – E52	NSS– VIII	DSE – E177	NSS– XIII
DSE – E53	NSS– IX	DSE – E178	NSS– XIV
DSE – E54	NSS– X	DSE – E179	NSS– XV
DSE – E55	NSS– XI	DSE – E180	NSS– XVI
DSE – E56	Music – VII	DSE – E181	Music – XII
DSE – E57	Music – VIII	DSE – E182	Music – XIII
DSE – E58	Music – IX	DSE – E183	Music – XIV
DSE – E59	Music – X	DSE – E184	Music – XV
DSE – E60	Music – XI	DSE – E185	Music – XVI
DSE – E61	History – VII	DSE – E186	History – XII
DSE – E62	History– VIII	DSE – E187	History– XIII
DSE – E63	History–IX	DSE – E188	History– XIV
DSE – E64	History– X	DSE – E189	History– XV
DSE – E65	History– XI	DSE – E190	History– XVI
DSE – E66	Sociology – VII	DSE – E191	Sociology – XII
DSE – E67	Sociology– VIII	DSE – E192	Sociology– XIII
DSE – E68	Sociology– IX	DSE – E193	Sociology– XIV
DSE – E69	Sociology– X	DSE – E194	Sociology– XV
DSE – E70	Sociology– XI	DSE – E195	Sociology– XVI
DSE – E71	Economics – VII	DSE – E196	Economics – XII
DSE – E72	Economics– VIII	DSE – E197	Economics– XIII

DSE – E73	Economics– IX	DSE – E198	Economics– XIV
DSE – E74	Economics– X	DSE – E199	Economics– XV
DSE – E75	Economics– XI	DSE – E200	Economics– XVI
DSE – E76	Political Science – VII	DSE – E201	Political Science – XII
DSE – E77	Political Science– VIII	DSE – E202	Political Science– XIII
DSE – E78	Political Science– IX	DSE – E203	Political Science– XIV
DSE – E79	Political Science– X	DSE – E204	Political Science– XV
DSE – E80	Political Science– XI	DSE – E205	Political Science– XVI
DSE – E81	Philosophy – VII	DSE – E206	Philosophy – XII
DSE – E82	Philosophy – VIII	DSE – E207	Philosophy – XIII
DSE – E83	Philosophy – IX	DSE – E208	Philosophy – XIV
DSE – E84	Philosophy – X	DSE – E209	Philosophy – XV
DSE – E85	Philosophy – XI	DSE – E210	Philosophy – XVI
DSE – E86	Psychology – VII	DSE – E211	Psychology – XII
DSE – E87	Psychology – VIII	DSE – E212	Psychology – XIII
DSE – E88	Psychology – IX	DSE – E213	Psychology – XIV
DSE – E89	Psychology – X	DSE – E214	Psychology – XV
DSE – E90	Psychology – XI	DSE – E215	Psychology – XVI
DSE – E91	Social Work– VII	DSE – E216	Social Work– XII
DSE – E92	Social Work– VIII	DSE – E217	Social Work– XIII
DSE – E93	Social Work– IX	DSE – E218	Social Work– XIV
DSE – E94	Social Work– X	DSE – E219	Social Work– XV
DSE – E95	Social Work– XI	DSE – E220	Social Work– XVI
DSE – E96	AIHC– VII	DSE – E221	AIHC– XII
DSE – E97	AIHC– VIII	DSE – E222	AIHC– XIII
DSE – E98	AIHC– XI	DSE – E223	AIHC– XIV
DSE – E99	AIHC– X	DSE – E224	AIHC– XV
DSE – E100	AIHC– XI	DSE – E225	AIHC– XVI
DSE – E101	Linguistics – VII	DSE – E226	Linguistics– XII
DSE – E102	Linguistics– VIII	DSE – E227	Linguistics– XIII
DSE – E103	Linguistics – XI	DSE – E228	Linguistics – XIV
DSE – E104	Linguistics – X	DSE – E229	Linguistics – XV
DSE – E105	Linguistics – XI	DSE – E230	Linguistics – XVI
DSE – E106	Geography – VII	DSE – E231	Geography – XII
DSE – E107	Geography– VIII	DSE – E232	Geography– XIII
DSE – E108	Geography – XI	DSE – E233	Geography – XIV
DSE – E109	Geography – X	DSE – E234	Geography – XV
DSE – E110	Geography – XI	DSE – E235	Geography – XVI
DSE – E111	Home Science – VII	DSE – E236	Home Science – XII

DSE – E112	Home Science– VIII	DSE – E237	Home Science– XIII
DSE – E113	Home Science – XI	DSE – E238	Home Science – XIV
DSE – E114	Home Science – X	DSE – E239	Home Science – XV
DSE – E115	Home Science – XI	DSE – E240	Home Science – XVI
DSE – E116	Statistics – VII	DSE – E241	Statistics – XII
DSE – E117	Statistics – VIII	DSE – E242	Statistics – XIII
DSE – E118	Statistics – XI	DSE – E243	Statistics – XIV
DSE – E119	Statistics – X	DSE – E244	Statistics – XV
DSE – E120	Statistics – XI	DSE – E245	Statistics – XVI
DSE – E121	Education – VII	DSE – E246	Education – XII
DSE – E122	Education – VIII	DSE – E247	Education – XIII
DSE – E123	Education – XI	DSE – E248	Education – XIV
DSE – E124	Education – X	DSE – E249	Education – XV
DSE – E125	Education – XI	DSE – E250	Education – XVI
DSC – D57	Journalism – VII	DSC – D59	Journalism – XII
DSC – D58	Journalism – VIII	DSC – D60	Journalism – XIII
DSC – D57	Journalism – IX	DSC – D59	Journalism – XIV
DSC – D58	Journalism – X	DSC – D60	Journalism – XV
DSC – D57	Journalism – XI	DSC – D59	Journalism – XVI

Ordinance:

O. B. A. 1	<p>1. No Candidate shall be allowed to enter upon the B.A. Part-I Course unless he has passed:</p> <p>i) The Higher Secondary School Certificate Examination with English and any other second language and with four optional subjects.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>ii) The Higher Secondary School Certificate Examination with English and any three optional subjects under the stream of Arts and a Vocational Course of 200 marks from the list of Vocational Courses prescribed by the Maharashtra State Board of Higher Secondary Education, Pune.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>iii) The Pre-degree Examination of this University.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>iv) An Examination of any other Statutory University or an examining body recognized as equivalent thereto.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>2. No candidate shall be admitted to the B.A. Part-I Examination unless he has satisfactorily kept two terms for the course at a College affiliated to this University.</p>
O. B. A. 2	<p>i) No Candidate shall be allowed to enter upon the course for the B.A. Part-II unless he has passed the B.A. Part-I (Semester I & II) examination or an examination of any other Statutory University recognized as equivalent there to.</p> <p>However, a candidate passing in all heads of passing or a candidate passing in all heads of passing except four heads of University (Theory/ Practical) Examination (Sem.-I & II taken together) of this University shall be permitted to enter upon the course of B.A. Part-II.</p> <p>ii) No candidate shall be admitted to B.A. Part-II examination unless he has satisfactorily kept two terms for the same at a College affiliated to this University. This provision shall not be made applicable to those students who have registered for B.A. degree course under distance mode.</p> <p>(Note : Internal Examination will be compulsory for all students. If the student fails/absent in internal examination then he/she will have to clear the internal examination in subsequent attempt/s in following semester. There will be a separate head of passing in Internal, Theory and Practical head of passing. However, ATKT rules will be made applicable in respect of Theory/ Practical head of passing only.</p>
O. B. A.3	<p>No candidate shall be allowed to enter upon the course for the B.A. Part-III examination unless he has passed the B. A. II Exam of this University or an examination of any other Statutory University recognized as equivalent thereto.</p> <p>However, those of the candidates who has appeared and passed in all the heads of passing except one or two of the B.A. Part-II after passing the B.A. Part-I, are allowed to proceed to B.A. Part-III.</p> <p>No candidate shall be affiliated to this admitted to the B.A. Part-III examination unless he has satisfactorily kept two terms for the same at a College University.</p>

The Fee for admission to the B.A. Parts-I, II and III Semester Examinations shall be as prescribed by the university from time to time.

Standards of Passing

To pass the B.A. Degree examination, a candidate shall be required to pass in Parts-I, II & III Semester Examinations.

- (A) i) To Pass the B.A. Part-I examination, a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks in each head of passing.
 ii) To Pass the B.A. Part-II examination, a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks in each head of passing.
 iii) To pass the Third year B.A. Degree (Part-III) examination, a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks in each head of passing at Parts-I, II & III examinations.

- (B) Those of the successful candidates who obtain 45% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III Semester Examinations, shall be declared to have passed the B.A. Degree examination in Second Class with (Hons.) and those obtaining 60% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III examinations, shall be declared to have passed the B.A. Degree examination in First Class with (Hons.) and those obtaining 70% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III Examinations, shall be declared to have passed the B.A. Degree examination in First Class (Hons.) with Distinction.

- (C) A.T.K.T.: A candidate passing in all heads of passing or a candidate passing in all heads of passing except four heads of university examination(Theory/ Practical) at Part-I (Sem.-I & II taken together) OR part - II (Sem.-III & IV taken together) examinations will be allowed to keep term in the next class.

However for admission to B.A. Part-III examination or for keeping term for B.A. Part-III examination, a candidate shall have to pass in all heads of passing of B.A. Part-I (Sem. I & II) examination.

- (D) A Candidate who has passed in any of the heads of passing shall not be allowed to appear again in that head.

- (E) 'Practical' will be a separate head of passing.

(Note : Internal Examination will be compulsory for all students. If the student fails/absent in internal examination then he/she will have to clear the internal examination in subsequent attempt/s in following semester. There will be a separate head of passing in Theory, internal and Practical However, ATKT rules shall be made applicable in respect of Theory/ Practical head of passing only.)

O. B. A. 4

IQAC,
Co-ordinator,
 Malati Vasantdada Patil Kanya
 Mahavidyalaya, Istampur

PRINCIPAL,
 MALATI VASANTDADA PATIL
 KANYA MAHAVIDYALAYA,
 (Arts & Commerce)
 Istampur-415409, Dist. Sangli

SHIVAJI UNIVERISTY, KOLHAPUR-416 004. MAHARASHTRA
 PHONE : EPABX-2609000 website- www.unishivaji.ac.in
 FAX 0091-0231-2691533 & 0091-0231-2692333 – BOS - 2609094
 शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर – 416004.
 दुरध्वनी (ईपीएबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग- २६०९०९४)
 फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३.e-mail:bos@unishivaji.ac.in

Ref./SU/BOS/Comm/4751

Date:01/06/2018

The Principal
 All Affiliated Commerce (B.Com.) Colleges,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

Subject: Regarding Guidelines, Rules, Regulation, Structure and Standard of Passing of B.Com. Part –I, II, III (Sem I & VI) Choice Based Credit System (CBCS) under the Faculty of Commerce & Management.

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that University authorities have accepted and granted approval to Guidelines, Rules, Regulation, Structure and Standard of Passing of B.Com. Part- I ,II,III (Sem. I & VI) Choice Based Credit System (CBCS) under the Faculty of Commerce & Management.

This Guidelines, Rules, Regulation, Structure and Standard of Passing shall be implemented from academic year 2018-2019 (i.e. from June 2018 onwards). A soft copy containing Guidelines, Rules, Regulation, Structure and Standard of Passing is attached herewith and it is also available on university website www.unishivaji.ac.in. (Online Syllabus)

You are therefore, requested to bring this to the notice of all Students and Teachers concerned.

Thanking you,

Yours faithfully,

Dy. Registrar

Encl: As above

Copy to:

- 1 Dean, Faculty of Commerce & Management
 - 2 Chairman, BOS & Ad-hoc Bords under Faculty of Commerce & Management
 - 3 Appointment Section
 - 4 P.G. Admission Section
 - 5 B.Com. Section
 - 6 Affiliation Section (U.G.)
 - 7 Computer Centre
 - 8 Eligibility Section
 - 9 Distan Education
- } for information and necessary action.

Shivaji University, Kolhapur

Choice Based Credit System (CBCS)

Bachelor of Commerce (B. Com.) Program

Faculty of Commerce and Management

(To be implemented from Academic Year 2018-19)

Shivaji University, Kolhapur
Under Choice Based Credit System (CBCS)
Bachelor of Commerce (B. Com.) Program
Under the Faculty of Commerce and Management
Regulations and Guidelines
(To be implemented from Academic Year 2018-19)

1. **Implementation of Revised guidelines and rules** - The revised guidelines and rules shall be implemented gradually as mentioned below -
 - B.Com. Sem I & II** from Academic year 2018- 19
 - B.Com. Sem III & IV** from Academic year 2019- 20
 - B.Com. Sem V & VI** from Academic year 2020- 21
2. **Eligibility Criteria:** As per Ordinance – O. B. Com. 1
3. **Pattern of CBCS** - The pattern for the purpose of Semester end examinations shall be as mentioned below:
 - i. **B. Com. Sem I & II** :- 50 marks University Semester end examination for each theory paper in each Semester.
 - ii. **B. Com. Sem III & IV**:- 50 marks University Semester end examination for each theory paper in each Semester except Environmental Studies. Only for Environmental Studies in Semester IV, 70 marks shall be for University examination for theory paper and 30 marks for project work.
 - iii. **B. Com. Sem V & VI** :- 40:10 pattern shall be applicable for each theory paper in each semester wherein 40 marks shall be for University Semester end examination and 10 marks for internal assessment.
4. **Weightage:** There shall be 1900 marks for 3 years B. Com. CBCS Program with 148 Credits. 4 Credits for each course with 24 credits for each Semester except for Sem IV 28 Credits.

5. Credit distribution chart for B. Com. Program with Course Code :

Course Name	Total Courses(Papers)	Total Credits	% in total course
CC : Core Course	22	88	59%
AECC : Ability Enhancement Compulsory Courses	07	28	19%
GEC : Generic Elective Courses	04	16	11%
DSE : Discipline Specific Elective	4 (out of 44)	16	11%
TOTAL	37	148	100%

6. Scheme of Examination –

The Question paper in each Semester for each theory course (paper) for B. Com. Semester I, II, III & IV shall be of 50 marks. The question paper for Environmental Studies for Semester IV shall be of 70 marks for theory and 30 marks for project work. For B. Com. Semester V & VI question paper shall be of 40 marks for each theory course (paper).

Internal Assessment:

There shall be continuous Internal Assessment for B.Com. **Sem V & VI**. Internal Examination/ assessment shall be compulsory for all students. If a student fails/remains absent in Internal Examination then candidate have to clear the Internal Examination in subsequent attempt/s in following semester.

For B. Com. Sem V & VI – There will be seminar of 10 marks in Semr V and there will be oral examination of 10 marks for Sem VI for each theory course (paper).

7. **Ordinances regarding the examination** – O. B.Com. 2, 3 and 4 shall prevail.
8. **Duration of Semester Examination for each theory paper** - The duration of Semester Examination for each theory course (paper) of 40/50 marks shall be of two hours except Environmental Studies (Semester IV, Examination) which shall be of 3 hours for 70 marks.
9. **Equivalence of papers and chances for the students in previous-Semester pattern** - Two additional chances shall be provided for the repeater students of old B. Com. Part I – Sem I & II. After this the students concerned shall have to appear for the Examination as per this revised CBCS Pattern. Equivalence of papers shall be provided as per revised syllabus for CBCS pattern.
10. **Standard of Passing-** The Standard of passing shall be 35%. For B. Com. Semester I, II, III & IV the student shall have to score 18 marks out of 50 in each theory paper. Only for Environmental Studies (Semester IV, Examination) the Student shall have to score marks 25 marks out of 70 in theory paper and 10 marks out of 30 for project

work. For B. Com. Semester V and VI, the student will have to score 14 marks out of 40 in each theory paper and 4 marks out of 10 in each paper (internal). There shall be a separate head of passing in Theory and Internal Examination. However, ATKT rules shall be made applicable in respect of Theory Paper (University examination) only.

11. Gradation Chart :

Marks Obtained	Numerical Grade (Grade Point)	CGPA	Letter Grade
Absent	0 (zero)	-	-
0 – 34	0 to 4	0.0 – 4.99	F (Fail)
35 – 44	5	5.00 – 5.49	C
45 – 54	6	5.50 – 6.49	B
55 – 64	7	6.50 – 7.49	B+
65 – 74	8	7.50 – 8.49	A
75 – 84	9	8.50 – 9.49	A+
85 – 100	10	9.50 – 10.0	O (Outstanding)

Note:

1. Marks obtained ≥ 0.5 shall be rounded off to next higher digit.
2. The SGPA & CGPA shall be rounded off to 2 decimal points.

Calculation of SGPA & CGPA

1. Semester Grade Point Average (SGPA)

SGPA = $\frac{\text{Course credits} \times \text{Grade points obtained of a semester}}{\text{Course credits of respective semester}}$

2. Cumulative Grade Point Average (CGPA)

CGPA = $\frac{\text{Total credits of a semester} \times \text{SGPA of respective semester of all semesters}}{\text{Total course credits of all semesters}}$

12. Result - The result of each semester shall be declared as Pass or Fail with grade/ grade points.

13. Revised Rules - These revised rules shall be gradually implemented with effect from the academic year 2018 -19 for B.Com. Degree program. However the existing (i.e. pre-revised) rules shall remain in force for the students of old semester pattern during the transition period.

Choice Based Credit System (CBCS) pattern
Under Faculty of Commerce & Management
Implemented from the academic year 2018-19

Sr. No.	Rules and Regulations
CBCS R. B. Com. 1	The 3 year B. Com. CBCS Program shall consist of 6 semesters each of 6 months duration. Semester Examination shall be held at the end of each semester.
CBCS R. B. Com. 2	Structure of Programme: (i) Structure - I for B. Com. Sem I & II (ii) Structure - II for B. Com. Sem III & IV (iii) Structure - III for B. Com. Sem V & VI
CBCS R. B. Com. 3	List of courses: (i) for B. Com. Sem I & II (ii) for B. Com. Sem III & IV (iii) for B. Com. Sem V & VI
CBCS R. B. Com. 4	Non-Credit Courses: (A) Compulsory Civic Courses (CCC) For Sem I and Sem V there shall be Compulsory Civic Courses under self study mode which are as follows: Sem I: CCC – I : Democracy, Elections and Good Governance Sem V: CCC – II : Constitution of India and Local Self Government (B) Skill Development Courses (SDC) For Sem II and Sem VI there shall be Compulsory Skill Development Courses under self study mode which are as follows: Sem II: SDC – I : Any one from following (i) to (v) i) Business Communication & Presentation ii) Event management iii) Personality Development, iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & Proposal Writing Sem VI: SDC – II: Any one from following (vi) to (x) vi) Interview & Personal Presentation Skill, vii) Entrepreneurship Development Skill, viii) Travel & Tourism, ix) E-Banking & Financial Services, x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents

e:\cbcs 2018-19\cbcs programme 2018-19 final 2.6\cb. com. programme.docx

	<p>(c)</p> <ul style="list-style-type: none"> • These courses are of Self Study mode. The study material of all above courses will be made available on University website. • The Examination of each of the course will be of 50 marks having 25 MCQ questions. Minimum 20 marks (40%) out of 50 are required for passing. • The duration of examination shall be 60 minutes. • The examination shall be conducted at the college level. • The list of all candidates along with marks is to be submitted by the Principle to the University. • The degree will be awarded only after successful completion of these courses. • The performance of students regarding Non-Credit courses (CC & SDC) shall be separately mentioned in Result-sheet as Pass or fail.
CBCS R. B. Com. 5	<p>Equivalence of papers and chances for the students in previous-Semester pattern –</p> <p>Two additional subsequent chances shall be provided for the repeater students of old B. Com. Part I – Sem I & II. After this the students concerned shall have to appear for the Examination as per this revised CBCS Pattern. Equivalence of papers shall be provided as per revised syllabus for CBCS pattern.</p>
CBCS R. B. Com. 6	<p>The detailed syllabi for the various courses under CBCS pattern shall be as shown in the appendix and shall be subject to such revision, modification etc. as may be made by the Academic Council from time to time on the recommendation of the Boards of Studies in different courses. The Text-Books and Reference Books for the various courses shall be those as prescribed by the Academic Council from time to time on the recommendations of the respective Boards of Studies.</p>
CBCS R. B. Com. 7	<p>The medium of instruction for the Three Year (Six Semester) B.Com. Degree Program may be either Marathi or English. A candidate shall have an option of answering question papers at B.Com. Examination, either in English or in Marathi in all courses except English, Accountancy and Business Statistics.</p>
CBCS R. B. Com. 8	<ol style="list-style-type: none"> i. The Principal of the college may permit a student to change his optional subject/ subjects in the first term only before submission of dully filled University Examination form. ii. If a candidate wishes to change the elective (DSE) course (subject) at the B.Com. Sem V examination, student will have to keep two additional terms for the changed course (subject). iii. If a candidate fails in the elective (DSE) course (subject) at the B.Com.

	Sem V & VI examination and wish to change elective (DSE) course (subject), student will have to keep two additional terms for the changed course (subject).
CBCS R. B. Com. 9	The Principal of the college has to certify the attendance and the examination form of the candidate as per the Ordinance O. 31 and O. 37. A candidate has to submit University examination form as per the schedule and dates prescribed by the University for every Examination.
CBCS R. B. Com. 10	<p>The Scheme of the Physical Education has been made operative for B. Com. Part-I.</p> <p>The benefit of marks, obtained by the students in Physical Education Tests (of 10 marks) conducted by the University authorities shall be as under :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. If a student fails in up to four heads of passing of University examination (Theory / Practical) and having passed in all the remaining heads of passing, the marks obtained by him in the Physical Education Test shall be added to maximum up to four heads of passing in which he has failed as the case may be. A student getting the benefit of Physical Education marks should not be given advantage of any other Ordinance. The Physical Education Marks shall not be considered for the award of Class and for deciding merit. 2. If as a result of addition of Physical Education marks a student does not pass the examination the marks obtained by him in Physical Education shall not be considered. 3. The marks of Physical Education obtained by the unsuccessful students at the B. Com. Part-I semester Examination shall be carried forward for their subsequent attempt/s. 4. The marks obtained in Physical Education shall not be considered for earning exemption in a subject of head of passing, but the marks will be carried forward for availing the benefit at the subsequent attempts. 5. The marks secured by the students under the Physical Education scheme shall be added to the total of his marks in the Examination irrespective of the fact of his passing or failure in the examination. The Physical Education marks shall be shown as "Total +P. E. Marks". 6. The Physical Education Test shall be conducted in the Second Semester.
CBCS R. B. Com. 11	The B.Com. Part-I, II and III Semester Examinations shall be held twice in a year in April / May and October / November.
CBCS R. B. Com. 12	<ol style="list-style-type: none"> a) A candidate desires to seek B. Com. Degree in another course (subject), shall be permitted to do so. Such candidate may appear at B. Com. Sem V & VI Examination on the submission for fresh admission. Such a candidate need not appear for core courses (CC). b) The Candidate as above (in clause 'a') shall not be eligible for a second degree and a class, a prize, scholarship, medal or any other award. The

	<p>candidate will get the benefit of new degree in new course (subject) only if candidate surrenders his first degree. <i>This rule shall be applicable retrospectively.</i></p>
<p>CBCS R. B. Com. 13</p>	<p>a) The result of the B.Com. Sem I & II examination shall be declared publicly in two categories (i) candidates who have passed the B. Com. Sem I & II examination and (ii) candidates who are allowed to proceed to the B.Com. Sem III & IV</p> <p>b) The result of the B.Com. Sem III & IV examination shall be declared publicly in two categories. (i) candidate who have passed the B.Com. Sem III & IV examination in addition to the remaining papers, if any of previous examination, (ii) candidates who are allowed to proceed to the next Semester.</p> <p>c) (i) If a candidate fails in all the courses (subject heads) of passing of Sem I shall be allowed to proceed to Sem II. (ii) If a candidate fails in all the courses (subject heads) of passing of Sem III shall be allowed to proceed to Sem IV. (iii) If a candidate fails in all the courses (subject heads) of passing of Sem V shall be allowed to proceed to Sem VI. (iv) No candidate shall be allowed to proceed to Sem V unless candidate has cleared Sem I & II in all courses (Subjects). (v) ATKT rules are applicable for 2nd and 4th Sem.</p>
<p>CBCS R. B. Com. 14</p>	<p>(A) The Results of the Examination will be declared on the basis of marks obtained, Grade points obtained, Credit points, Status, Percentage of marks, Result, SGPA & CGPA with numerical grade point and letter grade. The list of Courses, course code, Paper number of programme, numerical grade & letter grade table and calculation of SGPA and CGPA table shall be mentioned on the backside of mark-sheet.</p> <p>(B) The result of B.Com. Program (Sem I to VI) shall be declared in Grades by considering SGPA & CGPA (with percentage) based on the performances of all the courses at respective semesters. The award of scholarships and prizes for the B.Com. Program shall be determined on the basis of the aggregate performance of the candidate at Sem I to VI examination.</p>
<p>CBCS R. B. Com. 15</p>	<p>Standard of Passing:</p> <p>To pass the B.Com. Degree Examination, a candidate shall be required to pass in Semester I, II, III, IV, V & VI Examinations.</p> <p>A. i) To pass the each semester of B.Com. Sem I & II Examination a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks in each head of passing i. e. 18 marks out of 50.</p>

	<p>ii) To Pass each Semester of the B. Com. Sem III & IV Examination a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks in each head in passing i.e. 18 marks out of 50 (except Environmental Studies).</p> <p>For Environmental Studies a candidate shall be required to obtain minimum 25 marks out of 70 for theory paper examination & minimum 10 marks out of 30 for Project work. There shall be separate head of passing for Theory and Project work examinations.</p> <p>iii) To pass each Semester Examination a candidate shall be required to obtain a minimum of 35% of the total marks.</p> <p>A Candidate shall have to obtain 14 marks out of 40 for university examination i.e. theory and 4 marks out of 10 in the internal examination in Sem V & VI. If the candidate fails/absent in internal examination then candidate has to pass the internal examination in subsequent attempt/s in course tenure.</p> <p>(B) Those of the successful candidates who obtain 45% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III semester Examinations, (i.e. sem.I to VI) shall be declared to have passed the B.Com. Degree Examinations in Second Class and those obtaining 60% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III Examinations (i.e.sem. I to VI) shall be declared to have passed the B.Com. Degree Examinations in First Class and those obtaining 70% or more of the aggregate marks in Parts-I, II & III (i.e.sem. I to VI) shall be declared to have passed the B.Com. Degree Examination in First Class with Distinction.</p> <p>C) A.T.K.T.: A candidate fail in maximum four heads of passing in Sem I & II shall be allowed to admit in Sem III.</p> <p>A candidate fail in maximum four heads of passing in Sem III & IV shall be allowed to admit in Sem V.</p> <p>However for admission to B.Com. Part-III, a candidate has to pass in all heads of passing of B.Com. Part-I (Sem. I & II) examination.</p> <p>Internal Examination will be compulsory for all students. If the student fails/absent in Internal Examination then candidate will have to pass the Internal Examination in subsequent attempt. There will be a separate head of passing in Internal, University theory/practical Examination. However, ATKTKT rules shall be made applicable in respect of theory only.</p>
<p>CBCS R. B. Com. 16</p>	<p>Improvement: A candidate who has passed in optional courses (Subjects) shall be allowed to appear again in that head in immediate subsequent Semester after cancellation of candidate's earlier performance. This provision is made only for third year Sem</p>

	V & VI in the same courses (subjects) before taking concerned degree.
CBCS R. B. Com. 17	<p>A candidate who has satisfactorily kept one term in any of the Universities in the State of Maharashtra for B.Com. Sem I examination shall be allowed to join for the Sem II of the B.Com. Program, provided candidate has to clear for the all courses (papers) of Sem I.</p> <p>However, if the candidate's previous programme is not under CBCS, the above provision will not be applicable.</p>
CBCS R. B. Com. 18	<p>A candidate passing Part – I or II Semester Examinations of the B.Com. Degree programme under CBCS of the other Statutory Universities in State of Maharashtra can take admission to next semester of Shivaji University and the marks of earlier semesters of previous Statutory University be converted in proportion to Shivaji University, Marks structure and grades be awarded accordingly.</p> <p>However, if the candidate's previous programme is not under CBCS, the above provision will not be applicable.</p> <p>Those students who have obtained A.T.K.T., at any examinations of other Statutory Universities and desire to migrate to Shivaji University for pursuing their further studies will have to clear the failed subjects of A.T.K.T. from the previous University.</p> <p>In case of such students the previous University should issue the migration Certificate and also allow them to appear for the Examination in the failed subject of A.T.K.T. while they pursue their studies in Shivaji University.</p>
CBCS R. B. Com. 19	<p>Exemption of courses (subjects)</p> <p>a) A candidate who wish to admit for B.Com. and already passed Bachelor of Arts and Bachelor of Science of this University with English, Marathi OR Kannada OR Urdu OR Hindi course (subject) are not necessary to appear B.Com. Examination again for same subject.</p> <p>b) A Bachelor of Law (L.L.B.) of any other statutory University in the State of Maharashtra passing candidate be exempted for the course Business Regulatory Framework at B.Com. Sem V & VI.</p> <p>A candidate claiming exemptions as stated above shall not be eligible for a Class, however a candidate appearing for all the courses (papers) of B.Com. Sem I to VI shall be eligible for a class.</p> <p>However, the above mentioned rule shall not be applicable for other University student.</p>
CBCS R. B. Com. 20	<p>Exemption of courses (subjects)</p> <p>a) A candidate who wish to admit for B.Com. and already passed Bachelor of Arts of this University with Economics course (subject) are not</p>

	<p>necessary to appear B.Com. Examination again for same subject.</p> <p>A candidate claiming exemptions as stated above shall not be eligible for a Class, however a candidate appearing for all the courses (papers) of B.Com. Sem I to VI shall be eligible for a class.</p> <p>However, the above mentioned rule shall not be applicable for other University student.</p> <p>(Note: The concessions given above are on reciprocal basis).</p>
CBCS R. B. Com. 21	<p>a) A candidate who has appeared for the B.Com. Sem I & II or Sem III & IV Examination of this or any other University as an external/<u>distance mode</u> will not be allowed for B. Com. Sem III & IV or Sem V & VI respectively to join the college as a regular candidate.</p> <p>b) A candidate who has appeared for the B.Com. Sem I & II or Sem III & IV Examination of this or any other University as a regular candidate will be allowed for B. Com. Sem III & IV or Sem V & VI respectively to join distance mode. Such candidate shall be treated as an external/distance mode candidate.</p> <p>c) Deleted and already taken in R. B. Com. 15 : Standard of Passing.</p> <p>d) A Candidate who has passed in any of the heads of passing shall not be allowed to appear again in that head only for Sem I to IV and compulsory courses of Sem V & VI.</p> <p>e) 'Practical' will be a separate head of passing.</p> <p>f) For the students from distance mode, the same syllabi, examination system (such as semester system, scheme of marking, schedule of examination and Question Paper) shall be made applicable as per regular B.Com. CBCS Program. Those students registered as external / distance mode candidate shall have to submit one home assignment for each course (paper) (in each semester) carrying 10 marks as a part of internal evaluation system, to the respective Study Centre notified and approved by the university.</p>
CBCS R. B. Com. 22	<p>a) The course of studies and syllabi and books prescribed / recommended under it and the standard for passing at the examination for the Degree of Commerce for candidates appearing for the same as external /<u>distance mode</u> candidates shall be identical with those for the regular students of the University appearing for the examination.</p> <p>b) An external/<u>distance mode</u> student shall not offer at an examination any of the courses (subjects) for which there is no teaching provision in any of the affiliated colleges of the University.</p>

CBCS R.B.Com. 2: i) Structure of B. Com. Programme Sem I & II

STRUCTURE - I									
SEMESTER- I - DURATION: 06 MONTHS									
S r. N o.	TEACHING SCHEME					EXAMINATION SCHEME			
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits	PRACTICAL (PR)	THEORY			PRACTICAL
					-	PAPER HOURS	MAX	MIN	-
1	CC - A1	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	50	18	NO PRACTICAL
2	CC - A3	4	3.2	4		2	50	18	
3	CC - A5	4	3.2	4		2	50	18	
4	GEC - A	4	3.2	4		2	50	18	
5	GEC - B	4	3.2	4		2	50	18	
6	AECC- C1	4	3.2	4		2	50	18	
Total		24	19.2	24	-	-	300	-	-
SEMESTER- II - DURATION: 06 MONTHS									
S r. N o.	TEACHING SCHEME					EXAMINATION SCHEME			
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits	PRACTICAL (PR)	THEORY			PRACTICAL
					-	PAPER HOURS	MAX	MIN	-
1	CC - A2	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	50	18	NO PRACTICAL
2	CC - A4	4	3.2	4		2	50	18	
3	CC - A6	4	3.2	4		2	50	18	
4	GEC - A	4	3.2	4		2	50	18	
5	GEC - B	4	3.2	4		2	50	18	
6	AECC- C2	4	3.2	4		2	50	18	
Total		24	19.2	24	-	-	300	----	-
Grand Total Sem I + II		48	38.4	48	-	-	600	----	-

CC : Core Course : All courses (subjects) are compulsory.
GEC : Generic Elective Course : Candidate has to select any one course (subject) from Group A & one course (subject) from Group B.
AECC : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory.
(A) Non-Credit Self Study Course : Compulsory Civic Courses (CCC) For Sem I: CCC – I : Democracy, Elections and Good Governance
(B) Non-Credit Self Study Course : Skill Development Courses (SDC) For Sem II: SDC – I : Any one from following (i) to (v) i) Business Communication & Presentation ii) Event management iii) Personality Development, iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & proposal writing

ii) Structure of B. Com. Programme Sem III & IV

STRUCTURE - II									
SEMESTER- III - DURATION: 06 MONTHS									
Sr. No.	TEACHING SCHEME				PRACTICAL (PR)	EXAMINATION SCHEME			PRACTICAL
	THEORY (TH)					THEORY			
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits		PAPER HOURS	MAX	MIN	
1	CC-B1	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	50	18	NO PRACTICAL
2	CC-B3	4	3.2	4		2	50	18	
3	CC-B5	4	3.2	4		2	50	18	
4	CC-B7	4	3.2	4		2	50	18	
5	AECC -C3	4	3.2	4		2	50	18	
6	AECC -C5	4	3.2	4		2	50	18	
7	AECC -EVS	-	-	-	-	-	--	-	--
Total		24	19.2	24	-	TOTAL MARKS	300	-	-
SEMESTER- IV - DURATION: 06 MONTHS									
Sr. No.	TEACHING SCHEME				PRACTICAL (PR)	EXAMINATION SCHEME			PRACTICAL
	THEORY (TH)					THEORY			
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits		PAPER HOURS	MAX	MIN	
1	CC-B2	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	50	18	NO PRACTICAL
2	CC-B4	4	3.2	4		2	50	18	
3	CC-B6	4	3.2	4		2	50	18	
4	CC-B8	4	3.2	4		2	50	18	
5	AECC -C4	4	3.2	4		2	50	18	
6	AECC -C6	4	3.2	4		2	50	18	
7	AECC -EVS	4	3.2	4	3	70 + 30	25+10	30 Marks Project Total 100 Marks.	
Total		28	22.4	28	-	-	400	-	-
Grand Total		52	41.6	52	-	-	700	-	-

CC : Core Course : All courses (subjects) are compulsory.

AECC : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory.

AECC – EVS : Ability Enhancement Compulsory Course - Environmental Studies

iii) Structure of B. Com. Programme Sem V & VI

STRUCTURE - III											
SEMESTER-V - DURATION: 06 MONTHS											
Sr. No.	TEACHING SCHEME					EXAMINATION SCHEME					
	THEORY (TH)				PRACTICAL (PR)	THEORY			Internal Exam.		
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits	-	PAPER HOURS	MAX	MIN	Internal	MAX	MIN
1	CC-C1	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	40	14	Seminar	10	04
2	CC-C3	4	3.2	4		2	40	14		10	04
3	CC-C5	4	3.2	4		2	40	14		10	04
4	CC-C7	4	3.2	4		2	40	14		10	04
5	DSE - I	4	3.2	4		2	40	14		10	04
6	DSE -II	4	3.2	4		2	40	14		10	04
Total		24	19.2	24		-	240	----	60 Theory + Internal 240 + 60 = 300		
SEMESTER-VI - DURATION: 06 MONTHS											
Sr. No.	TEACHING SCHEME					EXAMINATION SCHEME					
	THEORY (TH)				PRACTICAL (PR)	THEORY			Internal Exam		
	Course Type	No. of lectures	Hours	Credits	-	PAPER HOURS	MAX	MIN	Internal	MAX	MIN
1	CC-C2	4	3.2	4	NO PRACTICAL	2	40	14	Internal Exam	10	04
2	CC-C4	4	3.2	4		2	40	14		10	04
3	CC-C6	4	3.2	4		2	40	14		10	04
4	CC-C8	4	3.2	4		2	40	14		10	04
5	DSE - III	4	3.2	4		2	40	14		10	04
6	DSE - IV	4	3.2	4		2	40	14		10	04
Total		24	19.2	24		-	240	----	60 Theory + Internal 240 + 60 = 300		
Grand Total		48	38.4	48	-	-	480	----	Theory + Internal 480 + 120 = 600		

CC : Core Course : All courses (subjects) are compulsory

DSE : Discipline Specific Elective : Candidate has to select any one course (subject) which consists of Paper I to IV. Paper I & II for Sem V and Paper III & IV for Sem VI.

(A) Non-Credit Self Study Course : Compulsory Civic Courses (CCC)

For Sem V: CCC – II : Constitution of India and Local Self Government

(B) Non-Credit Self Study Course : Skill Development Courses (SDC)

For Sem VI: SDC – II: Any one from following (vi) to (x)

vi) Interview & Personal Presentation Skill, vii) Entrepreneurship Development Skill, viii) Travel & Tourism, ix) E-Banking & Financial Services, x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents

CBCS R. B. Com. 3 : List of Courses (Subject)

(i) For B. Com. Sem I & II

Semester I		Semester II	
Course Code	Course (Subject)	Course Code	Course (Subject)
Core course			
CC-A1	Micro Economics Paper- I	CC-A2	Micro Economics Paper- II
CC-A3	Management Principles & Applications Paper- I	CC-A4	Management Principles & Applications Paper- II
CC-A5	Financial Accounting Paper-I	CC-A6	Financial Accounting Paper-I I
Group A			
GEC-A1	Principles of Marketing Paper- I	GEC- A2	Principles of Marketing Paper- II
GEC-A3	History of Civilization Paper- I	GEC-A4	History of Civilization Paper- II
GEC-A5	Marathi Paper- I	GEC- A6	Marathi Paper- II
GEC-A7	Global Finance Paper- I	GEC- A8	Global Finance Paper- II
GEC-A9	Hindi Paper- I	GEC- A10	Hindi Paper- II
GEC-A11	Urdu Paper- I	GEC- A12	Urdu Paper- II
GEC-A13	Kannada Paper- I	GEC- A14	Kannada Paper- II
Group B			
GEC- B1	Business Mathematics Paper- I	GEC-B2	Business Mathematics Paper- II
GEC- B3	Insurance Paper- I	GEC-B4	Insurance Paper- II
GEC- B5	Geography Paper I	GEC-B6	Geography Paper II
GEC- B7	Foreign Trade Paper – I	GEC-B8	Foreign Trade Paper – II
Ability Enhancement Compulsory Course			
AECC-C1	Business Communication Paper- I	AECC- C2	Business Communication Paper- II

Note :

1. **CC** : Core Course : All courses (subjects) are compulsory.
2. **GEC** : Generic Elective Course : Candidate has to select any one course (Subject) from Group A & B.
3. **AECC** : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory.

(ii) For B. Com. Sem III & IV

Semester III		Semester IV	
Course Code	Course (Subject)	Course Code	Course (Subject)
Core course			
CC-B1	Corporate Accounting Paper- I	CC-B2	Corporate Accounting Paper- II
CC-B3	Fundamentals of Entrepreneurship Paper- I	CC-B4	Fundamentals of Entrepreneurship Paper- II
CC-B5	Money and Financial System Paper- I	CC-B6	Money and Financial System Paper- II
CC-B7	Macro Economics Paper- I	CC-B8	Macro Economics Paper- II
Ability Enhancement Compulsory Course			
AECC-C3	Business Communication Paper- III	AECC-C4	Business Communication Paper- IV
AECC-C5	Business Statistics Paper- I	AECC-C6	Business Statistics Paper- II
AECC-EVS	Environmental Studies	AECC-EVS	Environmental Studies

Note :

1. **CC** : Core Course : All courses (subjects) are compulsory.
2. **AECC** : Ability Enhancement Compulsory Course : All courses (subjects) are compulsory.
3. **AECC – EVS** : Ability Enhancement Compulsory Course – Environmental Studies

(iii) For B. Com. Sem V & VI

Semester V		Semester VI	
Course Code	Course (Subject)	Course Code	Course (Subject)
Core course			
CC-C1	Modern Management Practices Paper- I	CC-C2	Modern Management Practices Paper- II
CC-C3	Business Regulatory Framework Paper- I	CC-C4	Business Regulatory Framework Paper- II
CC-C5	Co – Operative Development Paper- I	CC-C6	Co – Operative Development Paper- II
CC-C7	Business Environment Paper- I	CC-C8	Business Environment Paper- II
Discipline Specific Elective			
DSE-A1	Advanced Accountancy Paper- I	DSE-A3	Advanced Accountancy Paper- III
DSE-A2	Advanced Accountancy Paper- II	DSE-A4	Advanced Accountancy Paper- IV
DSE-B1	Industrial Management Paper- I	DSE-B3	Industrial Management Paper- III
DSE-B2	Industrial Management Paper- II	DSE-B4	Industrial Management Paper- IV
DSE-C1	Advanced Costing Paper - I	DSE-C3	Advanced Costing Paper - III
DSE-C2	Advanced Costing Paper - II	DSE-C4	Advanced Costing Paper - IV
DSE-D1	Taxation Management Paper- I	DSE-D3	Taxation Management Paper- III
DSE-D2	Taxation Management Paper- II	DSE-D4	Taxation Management Paper- IV
DSE-E1	Public Finance Paper- I	DSE-E3	Public Finance Paper- III
DSE-E2	Public Finance Paper- II	DSE-E4	Public Finance Paper- IV
DSE-F1	Insurance Paper- I	DSE-F3	Insurance Paper- III
DSE-F2	Insurance Paper- II	DSE-F4	Insurance Paper- IV
DSE-G1	Marketing Paper- I	DSE-G3	Marketing Paper- III
DSE-G2	Marketing Paper- II	DSE-G4	Marketing Paper- IV
DSE-H1	Advanced Banking Paper- I	DSE-H3	Advanced Banking Paper- III
DSE-H2	Advanced Banking Paper- II	DSE-H4	Advanced Banking Paper- IV
DSE-I 1	Rural Economics and Co-Operation Paper- I	DSE-I 3	Rural Economics and Co-Operation Paper- III
DSE-I 2	Rural Economics and Co-Operation Paper- II	DSE-I 4	Rural Economics and Co-Operation Paper- IV
DSE-J1	Advanced Statistics Paper- I	DSE-J3	Advanced Statistics Paper- III
DSE-J2	Advanced Statistics Paper- II	DSE-J4	Advanced Statistics Paper- IV
DSE-K1	E-Commerce Paper- I	DSE-K3	E-Commerce Paper- III
DSE-K2	E-Commerce Paper- II	DSE-K4	E-Commerce Paper- IV

Note :

1. **CC** : Core Course : All courses (subjects) are compulsory.
1. **DSE** : Discipline Specific Elective : Candidate has to select any one course (subject) which consists of Paper I to IV. Paper I & II for Sem V and Paper III & IV for Sem VI.

2. Ordinance:

<p>O. B. Com. 1</p>	<p>i) The students passing the Higher Secondary School Certificate Examination with Commerce stream or Vocational subjects with Commerce stream conducted by the Maharashtra State Board of Higher Secondary Education Pune, shall be allowed to enter upon the B.Com. Part-I Course.</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p>ii) An Examination of any other statutory University or an examining Body recognised as equivalent thereto.</p> <p>2. No candidate shall be allowed to the B.Com. Part-I Examination unless he has satisfactorily kept two terms for the course at a College affiliated to this University.</p>
<p>O. B. Com. 2</p>	<p>i) No candidate shall be allowed to enter upon the course for the B.Com. Part-II Examination unless he has passed the B.Com. Part-I Examination or the First Year Examination of the Three Year Integrated B.Com. Degree Course of this University or an examination of any other Statutory University recognised as equivalent thereto. However a candidate passing in all heads of passing or a candidate passing in all heads of passing except four heads of University (Theory/ Practical) Examination (Sem.-I & II taken together)of this University shall be permitted to enter upon the course of B.Com.Part-II.</p> <p>ii) No candidate shall be admitted to B.Com.Part-II Examination unless he has satisfactorily kept two terms for the same at a College affiliated to this University. This provision shall not be made applicable to those students who have registered for B.Com. degree course under distance mode.</p> <p>(Note:-Internal Examination will be compulsory for all students. If the student fails/absent in internal examination then he/she will have to clear the internal examination in subsequent attempt/s in following semester. There will be a separate head of passing in Internal, Theory and Practical head of passing. However ATKT rules shall be made applicable in respect of Theory/ Practical head of passing only.</p>
<p>O. B. Com.3</p>	<p>i) No candidate shall be allowed to enter upon the course for the B.Com. -III (Sem-V & VI) examination unless he has passed the B.Com. -II (Sem.-III & IV) examination of this University or an examination of any other Statutory University recognised as equivalent thereto. However a candidate passing in all heads of passing or a candidate passing in all heads of passing except four heads of University (Theory/ Practical) Examination of B.Com.-II (Sem-III & IV) taken together) of this University shall be permitted to enter upon the course of B.Com. Part-III.</p> <p>For admission to B.Com. Part-III examination or for keeping term for B.Com. Part-III examination, a candidate shall have to pass in all heads of passing of B.Com. Part-I (Sem. I & II) examination.</p> <p>ii) No candidate shall be admitted to the B.Com. Part-III examination unless he has satisfactorily kept two terms for the same at a college affiliated to this University. This provision shall not be made applicable to those students who have registered for B.Com. degree course under distance mode.</p>
<p>O. B. Com. 4</p>	<p>The fee for admission to the B.Com. Part-I, Part-II and Part-III shall be as prescribed by the university from time to time.</p>

Malati Vasantdada Patil
IQAC,
Co-ordinator,
Malati Vasantdada Patil Kanya
Mahavidyalaya, Islampur

Malati Vasantdada Patil
PRINCIPAL,
MALATI VASANTDADA PATIL
KANYA MAHAVIDYALAYA,
(B.Com. & Commerce)
Islampur-415409, Dist. Sangli

SHIVAJI UNIVERISTY, KOLHAPUR-416 004. MAHARASHTRA
 PHONE : EPABX-2609000 website- www.unishivaji.ac.in
 FAX 0091-0231-2691533 & 0091-0231-2692333 – BOS - 2609094
 शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर – 416004.
 दुरध्वनी (ईपीएबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग- २६०९०९४)
 फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३.e-mail:bos@unishivaji.ac.in

Ref.No. SU/BOS/No 0322

Date: 19 NOV 2020

To,
 The Principal / Directors /
 All affiliated Colleges / Intitutions,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

The Head
 All University Departments,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

Subject:-Regarding Grade Point Scale System CGPA for all CBCS Programs /
 all Courses under the all Faculties.

Sir/Madam,

With reference to subject mentioned above, I am directed to inform you that University Authorities have accepted and granted approved the Grade Point Scale System CGPA having the passing criterion of 40% in each semester, marks obtained in each courses (paper) are to be converted to grade point chart as enclosed herewith for all CBCS Programs / all Courses under the all Faculties.

The Grade point chart will be implemented to all CBCS programme. A copy containing the Grade point charts is enclosed herewith and as well as it is also made available on website www.unishivaji.ac.in (Online syllabus)

You are therefore, requested to bring this to the notice of all students and teachers concerned.

Thanking you,

Yours faithfully,

Deputy Registrar

Encl:- As above
 Copy to:

1	The I/c Dean, all Faculies	7	Computer Centre
2	The Chairperson, all Respective Board of Studies	8	Affiliation Section (T.1)
3	Director, Examination and Evaluation	9	Affiliation Section (T.2)
4	All Dy. Registrar	10	P.G.Admission Section
5	B.A., B.Com., B.Sc. O.E. – 1 to 4	11	P.G Seminar Section
6	Appointment Section	12	Meeting Section
13	Eligibility Section		

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

All Degree/Diploma program

10 point scale System CGPA having the passing criterion of 40%

A. In each semester, marks obtained in each course (Paper) are converted to grade points as follows

1. If the total marks of course are 100 and passing criteria is 40%, then use the following Table 1 for the conversion.
2. If total marks of any of the course are different than 100 (e.g. 120 or 50 etc.) and passing criterion is 40%, then marks obtained are converted to marks out of 100 as follows

$$\text{Marks out of 100} = \frac{\text{Marks obtained by student in that course}}{\text{Total marks of that course}} \times 100$$

and then grade points are computed using Marks out of 100 as per Table 1.

Table 1: Conversion of Marks out of 100 to grade point

Sr. No.	Marks Range out of 100	Grade point	Letter grade
1	80-100	10	O: Outstanding
2	70-79	9	A+: Excellent
3	60-69	8	A: Very Good
4	55-59	7	B+: Good
5	50-54	6	B: Above Average
6	45-49	5	C: Average
7	40-44	4	P: Pass
8	0-39	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 2: Conversion of Marks out of 50 to grade point (Passing: 20)

Sr. No.	Marks Range out of 50	Grade point	Letter grade
1	40-50	10	O: Outstanding
2	35-39	9	A+: Excellent
3	30-34	8	A: Very Good
4	28-29	7	B+: Good
5	25-27	6	B: Above Average
6	23-24	5	C: Average
7	20-22	4	P: Pass
8	0-19	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 3: Conversion of Marks out of 150 to grade point(Passing: 60)

Sr. No.	Marks Range out of 150	Grade point	Letter grade
1	120-150	10	O: Outstanding
2	105-119	9	A+: Excellent
3	90-104	8	A: Very Good
4	83-89	7	B+: Good
5	75-82	6	B: Above Average
6	68-74	5	C: Average
7	60-67	4	P: Pass
8	0-59	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 4: Conversion of Marks out of 200 to grade point(Passing: 80)

Sr. No.	Marks Range out of 200	Grade point	Letter grade
1	160-200	10	O: Outstanding
2	140-159	9	A+: Excellent
3	120-139	8	A: Very Good
4	110-119	7	B+: Good
5	100-109	6	B: Above Average
6	90-99	5	C: Average
7	80-89	4	P: Pass
8	0-79	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 5: Conversion of Marks out of 250 to grade point(Passing: 100)

Sr. No.	Marks Range out of 250	Grade point	Letter grade
1	200-250	10	O: Outstanding
2	175-199	9	A+: Excellent
3	150-174	8	A: Very Good
4	138-149	7	B+: Good
5	125-137	6	B: Above Average
6	113-124	5	C: Average
7	100-112	4	P: Pass
8	0-99	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 6 : Conversion of Marks out of 300 to grade point(Passing: 120)

Sr. No.	Marks Range out of 300	Grade point	Letter grade
1	240-300	10	O: Outstanding
2	210-239	9	A+: Excellent
3	180-209	8	A: Very Good
4	165-179	7	B+: Good
5	150-164	6	B: Above Average
6	135-149	5	C: Average
7	120-134	4	P: Pass
8	0-119	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

Table 7 : Conversion of Marks out of 500 to grade point(Passing: 200)

Sr. No.	Marks Range out of 500	Grade point	Letter grade
1	400-500	10	O: Outstanding
2	350-399	9	A+: Excellent
3	300-349	8	A: Very Good
4	275-299	7	B+: Good
5	250-274	6	B: Above Average
6	225-249	5	C: Average
7	200-224	4	P: Pass
8	0-199	0	F: Fail
9	Absent	0	Ab: Absent

B. Computation Of SGPA:

Based on the grade points earned in each course in each semester, *Semester Grade Point Average (SGPA)* is computed as follows.

The SGPA is the ratio of sum of the product of the number of credits with the grade points scored by a student in all the courses taken by a student in that semester and the sum of the number of credits of all the courses undergone by a student in that semester. The SGPA of the ith semester is denoted by S_i . The formula is given by

$$SGPA\ of\ semester\ i = S_i = \frac{\sum_{j=1}^k c_j \times G_j}{\sum_{j=1}^k c_j}$$

where c_j is the number of credit of jth course, G_j is the grade points earned in the jth course and k be the number of courses in i^{th} semester.

C. Computation Of CGPA

Based on the SGPA of each semester, Cumulative Grade Point Average (CGPA) is computed as follows.

The CGPA is also calculated in the same manner taking into account all the courses undergone by a student over all the semesters of a programmed,

$$CGPA = \frac{\sum_{i=1}^m C_i \times S_i}{\sum_{i=1}^m C_i}$$

where C_i is the total number of credits in i^{th} semester, S_i is the SGPA of ith semester and m is the number of semesters in the programme.

D. Based on CGPA, final letter grade is assigned as follows

Final Cumulative Grade Point Average (CGPA) and Final Grade for course.

Sr. No.	CGPA Range	Grade and	Grade Descriptions
1	9.50-10.00	O	Outstanding
2	8.86-9.49	A+	Excellent
3	7.86-8.85	A	Very Good
4	6.86-7.85	B+	Good
5	5.86-6.85	B	Above Average
6	4.86-5.85	C	Average
7	4.00-4.85	P	Pass
8	0.00-3.99	F	Fail

Remarks:

1. B+ is equivalent to 55% marks and B is equivalent to 50 % marks. The final later grade is based on the grade points in each course of entire programme and not on marks obtained each course of entire programme.
2. The SGPA and CGPA shall be round off to two decimal points.
3. The marks obtained in terms of 0.5 or more decimals be rounded-off to the next higher digit.

IQAC
IQAC,
Co-ordinator,
Malati Vasantdada Patil Kanya
Mahavidyalaya, Islampur

Principal
PRINCIPAL,
MALATI VASANTDADA PATIL
KANYA MAHAVIDYALAYA,
(Arts & Commerce)
Islampur-415409, Dist. Sangli

Estd. 1962
NAAC 'A' Grade

SHIVAJI UNIVERISTY, KOLHAPUR-416 004. MAHARASHTRA
PHONE : EPABX-2609000 website- www.unishivaji.ac.in
FAX 0091-0231-2691533 & 0091-0231-2692333 – BOS - 2609094
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर – 416004.
दुरध्वनी (ईपीएबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग- २६०९०९४)
फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. e-mail: bos@unishivaji.ac.in

52

SU/BOS/Humanities/6777

Date: 05/07/2018

To,

The Principal, All Affiliated (M. A.) Colleges/Institutions, Shivaji University, Kolhapur	The Head , All Concerned Department, Shivaji University, Kolhapur
--	---

Subject: Regarding syllabi of M. A. Part I (CBCS) programme under the Faculty of Humanities.

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the university authorities have accepted and granted approval to the revised syllabi, Nature of question paper and equivalence of M. A. Part-I Choice Based Credit System (CBCS) under the Faculty of Humanities.

M.A.-I (Sem. I & II) (CBCS)			
1)	Marathi	2)	Hindi
3)	Economics	4)	Political Science

This syllabi and equivalence shall be implemented from the academic year 2018-2019 (i.e. from June 2018) onwards. A soft copy containing the syllabus is attached herewith and it is also available on university website www.unishivaji.ac.in. (Online Syllabus)

The question papers on the pre-revised syllabi of above mentioned course will be set for the examinations to be held in October /November 2018 & March/April 2019. These chances are available for repeater students, if any.

You are, therefore, requested to bring this to the notice of all students and teachers concerned.

Thanking you,

Yours faithfully,

[Signature]

Dy Registrar

Copy to:

1	The Dean, Faculty of Humanities	7	Appointment Section
2	The Chairman, Respective Board of Studies	8	Centre for Distance Education
3	B.A. Exam	9	Computer Centre
4	Eligibility Section	10	Affiliation Section (U.G.)
5	O.E. I, II, III, IV Section	11	Affiliation Section (P.G.)
6	P.G.Seminar Section	12	P.G.Admission Section

[Signature]

IQAC,
Co-ordinator,
Malati Vasannada Patil Kanya
Mahavidyalaya, Islampur

[Signature]
PRINCIPAL,
MALATI VASANNADA PATIL
KANYA MAHAVIDYALAYA,
(Arts & Commerce)
Islampur-415409, Dist. Sangli.

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर

HINDI BOARD OF SYUDIES

हिंदी अध्ययन मण्डल

M. A. Part I

एम. ए. भाग I

Semester I / II

सत्र परीक्षा I / II

New Syllabus

नवीन पाठ्यक्रम

(New Syllabus: Semester, Credit and CBCS System)

(Subject to the modification to be made time to time)

(नवीन पाठ्यक्रम : सत्र परीक्षा, श्रेणी तथा सीबीसीएस प्रणाली)

(समय - समय पर परिवर्तन संभव है)

June, 2017

जून, 2017

शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर
हिंदी अध्ययन मण्डल
एम. ए. हिन्दी भाग I सत्र I, II
पाठ्यक्रम

आज हिंदी विश्व भाषा के पद पर विराजित है। हिंदी के विश्वव्यापी स्वरूप को ध्यान में लेते हुए स्नातकोत्तर छात्रों को शिक्षित, आत्मनिर्भर तथा रोजगारोन्मुख करना आवश्यक है। सूचना क्रांति के जमाने में हिंदी अंतरताना (इंटरनेट) पर अपना अधिकार जमा चुकी है। हिंदी अत्यंत संपन्न भाषा है। हिंदी का साहित्य समृद्ध है। हिंदी ने साहित्य और समाज के बीच के रिश्ते की अहमियत बनाए रखी है। इन सारी बातों पर गंभीरता से विचार कर एम.ए. का स्नातकोत्तर पाठ्यक्रम प्रस्तुत है।

आज भारत के बाहर लगभग 154 देशों में हिंदी पढ़ाई जाती है। प्रवासी भारतीयों के साथ विदेशों के स्थानीय छात्र भी हिंदी का अध्ययन करते हैं। हमारे छात्रों को विदेशों में भी नौकरी की संभावनाएँ हैं। आज अनेक सॉफ्टवेयर्स तैयार किए गए हैं। एम.ए. हिंदी के छात्र हिंदी भाषा तथा साहित्य के सभी पारंपरिक स्वरूप तथा उनकी विशेषताओं एवं साहित्य-कृतियों के साथ-साथ उसके अधुनातन स्वरूप, आयामों से परिचित होंगे और बेहतर भविष्य की सभी संभावनाओं को लेकर चलेंगे, इस हेतु से यह प्रस्तुत किया गया है। हिंदी के वैश्विक स्थान और उसके प्रचार-प्रसारादि के कारण छात्रों के लिए रोजगार के अनेक अवसर उपलब्ध होंगे।

छात्रों को प्राचीन काल से लेकर आज तक के हिंदी साहित्य से परिचित कराना, उसकी उपयोगिता तथा प्रासंगिकता की जानकारी देना, तत्सम्बन्धी परिवेश, प्रमुख कवि तथा साहित्यकारों की रचनाओं की जानकारी देना उद्देश्य रहा है। हिंदी भाषा, लगभग ग्यारह सौ वर्षों के हिंदी साहित्य का इतिहास, भाषा विज्ञान, हिंदी भाषा की समग्र जानकारी करा देना, हिंदी कथा और कथेतर साहित्य की विधाओं का परिचय तथा उसके अध्ययन के लिए समीक्षात्मक दृष्टिकोण विकसित कराना, साथ ही हिंदी के विविध व्यावहारिक स्वरूप तथा प्रयोग का ज्ञान कराना उद्देश्य रहा है। मनुष्य जीवन तथा ज्ञान-विज्ञान के अनेक क्षेत्रों - भाषा, औद्योगिकी और हिंदी के अंतःसंबंधों की जानकारी कराना भी उद्देश्य रहा है। संगणक क्षेत्र, बैंकिंग, वैद्यक आदि अनेक क्षेत्रों में हिंदी का अद्वितीय स्थान है। आज विश्व साहित्य की संकल्पना इतनी विकसित हुई है कि विश्व साहित्य संकल्पना से 'अनुवाद' शब्द भी गहराई से जुड़ता गया। इन सभी बातों को केंद्र में रखकर छात्रोपयोगी एम.ए. पाठ्यक्रम प्रस्तुत है।

पाठ्यक्रम शीर्षक : एम.ए. हिंदी

पात्रता : प्रस्तुत पाठ्यक्रम में शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर के बी.ए. हिंदी उत्तीर्ण छात्र तथा दूसरे विश्वविद्यालयों के और विदेशी छात्र जो बी.ए. द्वितीय श्रेणी में उत्तीर्ण हों वे प्रवेश ले सकते हैं। बी.एस्सी, बी.कॉम, बी.ए., बी.एड. के छात्र अध्ययन क्षेत्र परिवर्तन हेतु प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण कर एम.ए. हिंदी पाठ्यक्रम में प्रवेश ले सकते हैं।

प्रवेश प्रक्रिया : एम.ए. छात्रों की गुणवत्ता सूची शिवाजी विश्वविद्यालय की वेबसाइट www.unishivaji.ac.in पर दी जाएगी तथा केन्द्रों की प्रवेश प्रक्रिया महाविद्यालयों के अधीन होगी।

विद्यार्थी संख्या : 60

कुल 60 छात्र सुविभाजित=27+27 छात्र अन्य विश्वविद्यालय=06(10%)+50(50%+50%)-हिंदी अधिविभाग के लिए

पाठ्यक्रम की अवधि :

- चार सेमेस्टरों के दो वर्ष
- प्रत्येक सेमेस्टर की अवधि छः महीने
- सत्र परीक्षा I और III जून से नवम्बर और सत्र परीक्षा II और IV दिसंबर से मई

अध्यापक :

- हिंदी परीक्षा के सभी अध्यापक, अभ्यागत अध्यापक
- अन्य परीक्षाओं के विद्यालय से आमंत्रित विशेषज्ञ
- शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर से जुड़े अवकाशप्राप्त तथा कार्यरत आमंत्रित अध्यापक

पाठ्यक्रम अध्यापन पद्धति :

- व्याख्यान
- संगोष्ठी
- दृक-श्रवण सामग्री-साधनों का प्रयोग
- विद्वानों के व्याख्यान

प्रश्नपत्र का स्वरूप :

- प्रत्येक सेमेस्टर परीक्षा में चार प्रश्नपत्र होंगे। प्रत्येक प्रश्नपत्र कुल 100 अंकों का होगा जिसमें 80 अंक प्रश्नपत्र के और 20 अंक अंतर्गत मूल्यांकन के रहेंगे।
- सत्र I और सत्र II- निरंतर अंतर्गत मूल्यांकन - मौखिक परीक्षा
- सत्र III और IV- निरंतर अंतर्गत मूल्यांकन - गृहपाठ/संगोष्ठी/शोधालेख/प्रायोगिक कार्य प्रस्तुति
- मूल्यांकन की पद्धति से होगा।
- प्रत्येक प्रश्नपत्र 4 इकाइयों (unit) का होगा।
- प्रत्येक इकाई में 15 व्याख्यान रहेंगे। प्रत्येक इकाई के 15 व्याख्यान का 1 क्रेडिट होगा।
- प्रत्येक सेमेस्टर परीक्षा में चार प्रश्नपत्र होंगे। उसमें प्रथम तीन बीज प्रश्नपत्र। चतुर्थ प्रश्नपत्र के 5 विकल्प होंगे और उनमें से प्रश्नपत्र अपनी रुचि से किसी एक का चयन कर सकता है। यदि IV अ का चयन किया गया तो VIII अ XII अ का चयन VI अ प्रश्नपत्र का चयन ही करना चाहिए। इस प्रकार अन्य विकल्पों का चयन करना होगा।

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

शिवाजी विश्वविद्यालय, कोल्हापुर

Hindi Course (New Syllabus: Semester, Credit and CBCS System)

एम.ए. हिंदी पाठ्यक्रम (नवीन पाठ्यक्रम : सत्र परीक्षा, श्रेणी तथा सीबीसीएस प्रणाली)

M.A Part I - हिंदी भाग I

Each semester marks: 400

Semester I - हिंदी I

Paper I - प्राचीन तथा निर्गुण भक्तिकाव्य

Paper II - प्राचीन हिंदी साहित्य का इतिहास I

Paper III - प्राचीन भाषा विज्ञान I

Paper IV - प्राचीन अ. भाषा प्रौद्योगिकी I

ब. अनुवाद प्रौद्योगिकी I

क. हिंदी कथा साहित्य I

ड. हिंदी व्याकरण, मानक लेखन तथा मुद्रित शोधन I

इ. हिंदी संप्रेषण कौशल

Semester II - हिंदी II

Paper V - प्राचीन सगुण भक्तिकाव्य एवं रीतिकाव्य

Paper VI - प्राचीन हिंदी साहित्य का इतिहास II

Paper VII - प्राचीन भाषा विज्ञान II

Paper VIII - प्राचीन अ. भाषा प्रौद्योगिकी II

ब. अनुवाद प्रौद्योगिकी II

क. हिंदी कथा साहित्य II

ड. हिंदी व्याकरण, मानक लेखन तथा मुद्रित शोधन II

इ. पटकथा लेखन तथा लघुपट निर्माण

एम.ए. भाग I
Semester I सत्र परीक्षा I
Paper I प्रश्नपत्र I
बीज प्रश्नपत्र
प्राचीन तथा निर्गुण भक्ति काव्य

उद्देश्य:

- प्राचीन तथा कालीन युगीन कवियों एवं उनकी काव्य कृतियों से परिचित कराना।
- युगीन परिवर्तनों से काव्य प्रवृत्तियों से परिचित कराना।
- प्राचीन तथा कालीन प्रमुख कवियों की काव्य कृतियों का सूक्ष्म अध्ययन कराना।
- पठित कवियों की काव्य कृतियों के वर्तमान कालीन महत्त्व से परिचित कराना।

Unit I इकाई I

- पाठ्यपुस्तक 'पृथ्वीराज रासो' : कवि चंद्रवरदायी, संपादक- आ. हजारीप्रसाद द्विवेदी, डॉ. नामवरसिंह
- ससंदर्भ रचनाएँ : 'बानवेध समय'
- पाठ्यपुस्तक 'काली' :
 - कवि चंद्रवरदायी : जीवन तथा रचनात्मक परिचय
 - कवि चंद्रवरदायी कालीन परिस्थितियाँ, काव्य प्रवृत्तियाँ
 - 'पृथ्वीराज रासो' : समग्र अध्ययन

Unit II इकाई II

- पाठ्यपुस्तक 'विद्यावली' : कवि विद्यापति, संपादक- रामवृक्ष बेनीपुरी
- ससंदर्भ रचनाएँ : नौक-झोंक, वसंत के पद
- पाठ्यपुस्तक 'काली' :
 - कवि विद्यापति : जीवन तथा रचनात्मक परिचय
 - कवि विद्यापति कालीन परिस्थितियाँ, काव्य प्रवृत्तियाँ
 - 'विद्यावली विद्यावली' : समग्र अध्ययन

Unit III इकाई III

- पाठ्यपुस्तक 'निर्गुण भक्ति', संपादक - हजारीप्रसाद द्विवेदी
- ससंदर्भ रचनाएँ : पृ. क्र.1,22,28,39,43,55,67,103,130,134,162,165,176,177,197,199,209,224,234,247
- पाठ्यपुस्तक 'काली' :
 - कवि चंद्रवरदायी तथा रचनात्मक परिचय
 - कवि चंद्रवरदायी परिस्थितियाँ, काव्य प्रवृत्तियाँ, निर्गुण जानाश्रयी काव्यधारा : स्वरूप
 - कवि चंद्रवरदायी अध्ययन

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. १

भाषिक आविष्काराची रूपे

(Bhashik Aavishkarachi Rupe)

उद्दिष्टे :

१. भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून घेणे.
२. भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून घेणे.
३. भाषा आणि साहित्य यांचा संबंध समजून घेणे.
४. भाषा आणि साहित्यप्रकार यातील अनुबंध समजून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	भाषिक आविष्कार भाषेची ओळख आविष्काराचे प्रकार : मौखिक-लिखित	१५	१
विभाग २ Module 2	भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया भाषा आणि दृकश्राव्य कला भाषा आणि सादरीकरणारची कला	१५	१
विभाग ३ Module 3	भाषा आणि साहित्य साहित्याचे माध्यम म्हणून भाषेचे कार्य साहित्यभाषेची वैशिष्ट्ये	१५	१
विभाग ४ Module 4	भाषा आणि कथन (कादंबरी, कथा, महाकाव्य) भाषा आणि भावविणे (काव्य) भाषा आणि दाखविणे (नाटक/सिनेमा)	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. साहित्य सिद्धान्त - रेने वेलेक, (अनु.) मालशे, स.ग.
२. साहित्यप्रकार आणि अध्यापन - वा.ल. कुलकर्णी
३. वाङ्मयप्रकारांची संकल्पना - विजय निंबाळकर
४. कला म्हणजे काय - साने गुरुजी
५. सौंदर्य आणि साहित्य - बा.सी. मर्देकर
६. पोट - द.ग. गोडसे
७. सौंदर्यमीमांसा - रा. भा. पाटणकर
८. साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या - वसंत पाटणकर
९. दु.का. संत गौरवग्रंथ - र.बा. मंचरकर
१०. साहित्य आणि इतर ललित कला - दु.का. संत
११. Anatomy of Criticism - Northhp Frye
१२. Style in Language (Linguistic & Poetise - Jacobson) - (Ed.) T.A. Seobeok
१३. ललित वाङ्मयाच्या आकृतिबंधाची जडण-घडण, कुलकर्णी
१४. साहित्याची भाषा - भालचंद्र नेमाडे
१५. साहित्य आणि दृकश्राव्य कला - वसंत आबाजी डहाके
१६. छांदसी - पु. शि. रेगे
१७. किमया - माधव आचवल
१८. समीक्षामीमांसा - गंगाधर पाटील
१९. र.बा. मंचरकर - गौरवग्रंथ
२०. चलच्चित्रव्यूह - अरुण खोपकर
२१. कोरा कॅनव्हास - प्रभाकर बरवे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए. भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. २.१

विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

(Vishesh Sahityakrutincha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

- लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
- लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
- साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
- लेखकाच्या इतर साहित्यकृती विचारात घेऊन लेखकाच्या वाङ्मयीन जडणघडणीचा विचार करणे.
- एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	लीळारित्र - एकांक संपा. शं. गो. तुळपुळे	१५	१
विभाग २ Module 2	आज्ञापत्र संपा. विलास खोले, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई	१५	१
विभाग ३ Module 3	हिंदू : जगण्याची समृद्ध अडगळ भालचंद्र नेमाडे, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई	१५	१
विभाग ४ Module 4	शोभायात्रा शफाअत खान, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई	१५	१

वरील साहित्यकृती शिकवताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथसूची

- लीळाचरित्र - एकांक - शं.गो. तुळपुळे

- २. लीळाचरित्रातील समाजदर्शन - सुमन बेलवलकर
- ३. प्राचीन मराठी वाङ्मयातील समाजजीवन - ज. ना. कळके
- ४. आज्ञापत्र - संपा. विलास खोले
- ५. हिंदू एक समृद्धी की अडगळ - संपा. साबळे, जायभाये, प्रभाकर देसाई
- ६. विमर्श - विलास खोले
- ७. शोभायात्रा - शफायत खान
- ८. अक्षरांचा श्रम केला - विलास सारंग
- ९. मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री - मकरंद साठे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. २.२

विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

(Vishesh Sahityakrutincha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

१. लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
२. लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
४. लेखकाच्या इतर साहित्यकृती विचारात घेऊन लेखकाच्या वाङ्मयीन जडणघडणीचा विचार करणे.
५. एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	एकनाथांची भारुडे संपा. वसंत जोशी, मेहता पब्लिकेशन्स	१५	१
विभाग २ Module 2	शिवाजीचा पोवाडा समग्र महात्मा फुले वाङ्मय, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ	१५	१
विभाग ३ Module 3	भिजकी वही अरुण कोलटकर, प्रास प्रकाशन, मुंबई	१५	१
विभाग ४ Module 4	वरणभात लोन्चा नि कोण नाय कोन्चा जयंत पवार, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई	१५	१

वरील साहित्यकृती शिकवताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथसूची

१. प्राचीन मराठी वाङ्मयातील समाजजीवन - ज.ना. कळके
२. एकनाथांची निवडक भारुडे - वसंत जोशी
३. महात्मा फुले समग्र वाङ्मय
४. महात्मा फुले - भा. ल. भोळे
५. विमर्श - विलास खोले
६. वरनभात लोन्चा कोण नाय कोन्चा - जयंत पवार
७. मराठी कथा रूप आणि परिसर - म. द. हातकणंगलेकर
८. कथा : संकल्पना व स्वरूप - सुधा जोशी
९. मराठी कथेची स्थितीगती - अंजली सोण
१०. कमल देसाई यांचे कथाविश - रा. भा. पाटणकर
११. अक्षरांचा श्रम केला - विलास सारंग

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ३

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्व काळ)

(Aadhunik Marathi Vangmayacha Itihas – Swatantryapurv Kal)

उद्दिष्ट्ये :

- स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
- या काळातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्यप्रवाहांची वैशिष्ट्ये समजावून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना साहित्याच्या निर्मितीचे सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय संदर्भ	१५	१
विभाग २ Module 2	भाषांतरीत वाङ्मय	१५	१
विभाग ३ Module 3	पत्रकारिता मुख्य प्रवाह आणि समांतर प्रवाह निबंधमाला, केसरी, मराठा, शतपत्रे, काळ सत्यशोधकी निबंध, डॉ. आंबेडकर	१५	१
विभाग ४ Module 4	कथात्म साहित्य कथा, कादंबऱ्या, नाटक, कविता	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

:

१. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना - द.दि. पुंडे/कुलकर्णी
२. गांधीवाद आणि मराठी साहित्य - गो.म. कुलकर्णी
३. मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती - वसंत आबाजी डहाके
४. मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - गो.म. कुलकर्णी
५. साहित्यमूल्ये आणि अभिरुची - गो.मा. पवार
६. *Bringing Modernity to Home* - Prachi Gurjarpadhye
७. साहित्य समाज आणि संस्कृती - दिगंबर पाध्ये
८. रुजुवात - अशोक केळकर
९. मराठी साहित्याचे इंग्रजी अवतार - द. वा. पोतदार
१०. महाराष्ट्रीयांचे काव्यपरीक्षण - श्री. व्यं. केतकर
११. वाटा आणि वळणे - गो. म. कुलकर्णी
१२. अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन - अक्षयकुमार काळे
१३. मराठी ज्ञानप्रसारक - वा.ल. कुलकर्णी
१४. विविधज्ञानविस्तार - वा.ल. कुलकर्णी
१५. शाळापत्रक - वा.ल. कुलकर्णी
१६. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - अ.ना. देशपांडे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.१

आंतरभारतीय साहित्याचा अभ्यास

(Aantarbhartiya Sahityacha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

१. 'भारतीयत्व' ही संकल्पना समजून घेणे.
२. आंतरभारतीय साहित्यातून प्रकट होणाऱ्या भारतीय संस्कृतीचा परिचय करून देणे.
३. आंतरभारतीय भाषा भगिनी ही संकल्पना समजून घेणे.
४. राष्ट्रीय एकात्मता आणि इतर मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेबरोबरच इतर भारतीय भाषा आणि साहित्यविषयीची रुची वाढविणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१. भारतीयत्व संकल्पना २. आंतरभारतीय भाषा भगिनी संकल्पना	१५	१
विभाग २ Module 2	१. भाषांतराची संकल्पना २. भाषांतर, अनुवाद व रुपांतर ३. भाषांतरप्रक्रियेचे स्वरूप व महत्त्व ४. आंतरभारतीय साहित्याचे मराठीतील भाषांतरण - स्थूल परामर्श	१५	१
विभाग ३ Module 3	१. मंटोच्या अनुवादित कथा (उर्दू साहित्य) अनु. वसुधा सहस्रबुद्धे	१५	१
विभाग ४ Module 4	१. मानवी दशावताराचे खेळ पन्नलाल पटेल (गुजराती साहित्य) अनु. सुषमा करोगल	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. भाषांतरविद्या - संपा. रमेश वरखेडे.
२. देशीवाण - चंद्रकांत बांदिवडेकर.
३. भाषांतरमीमांसा - कल्याण काळे, अंजली सोमण.
४. भाषांतर - सदा कऱ्हाडे.
५. भाषासंवाद - अनिल गवळी आणि नंदकुमार मोरे.
६. भारतीय संस्कृती - साने गुरुजी.
७. भारतीय साहित्याची संकल्पना (चंद्रकांत बांदिवडेकर गौरवग्रंथ) - संपा. द.दि. पुंडे.
८. मराठी लोकांची संस्कृती - इरावती कर्वे.
९. मराठी अनुवाद ग्रंथसूची - डॉ. वीणा मुळे.
१०. Stylistics of Literary Translation - Vilas Sarang.
११. भाषा : इतिहास आणि भूगोल - ना.गो. कालेलकर.
१२. भाषा आणि संस्कृती - ना.गो. कालेलकर.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.२

लोकसाहित्य व लोककला

(Loksahtya Va Lokaala)

उद्दिष्ट्ये :

१. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती यातील परस्परसंबंध समजून घेणे.
२. लोकसाहित्याची संकल्पना समजून घेणे.
३. लोकसाहित्याच्या परंपरेची ओळख करून घेणे.
४. लोकसाहित्याचा उगम आणि व्याप्तीबद्दल माहिती घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	लोकसाहित्य संकल्पना आणि स्वरूप १. लोकसाहित्य व्याख्या- (पाश्चात्य व भारतीय) २. लोकसाहित्य संज्ञा व अर्थ ३. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती ४. लोकसाहित्य आणि लोकमानस ५. लोकसाहित्यातील आदिबंध व कल्पनाबंध	१५	१
विभाग २ Module 2	लोकसाहित्य उत्पत्ती आणि व्याप्ती अ) लोकसाहित्याचे प्रकार १. शाब्द लोकसाहित्य - कथा, गीते, वाक्प्रचार, म्हणी, उखाणे, आख्याने. २. लोककला : लोकनृत्य, लोकनाट्य, लोकवाद्य, शिल्पमूर्ती ३. लोकरुढी : लोकभ्रम, लोकसमज, लोकतत्त्व, लोकविधी ब) लोकसाहित्य आणि अन्य ज्ञानशाखा १. मानववंशशास्त्र, समाजशास्त्र, मानसशास्त्र, भाषाशास्त्र, इतिहास.	१५	१

विभाग ३ Module 3	लोकसाहित्याच्या अभ्यासपद्धती १. दैवतकथाशास्त्रीय २. निसर्गरूपकवादी ३. भ्रान्तकल्पनावादी ४. हेतुकथावादी ५. अवशेषवादी	१५	१
विभाग ४ Module 4	मराठी लोकगीते अभ्यास १. कथागीते, ओवी, गोंधळगीते २. वासुदेव, गोंधळी, पांगुळ, पोतराज गीते ३. डक्कलवार, भेदिक शाहिरी (लावणी व पोवाडा) ४. प्रयोगरूप लोककलांचा अभ्यास	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. लोकसाहित्याची रूपरेखा - दुर्गा भागवत
२. लोकसाहित्य : संकल्पना व स्वरूप - शरद व्यवहारे
३. लोकसाहित्य विचार - अनिल सहस्रबुद्धे
४. लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र - गंगाधर मोरजे
५. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती - सरोजिनी बाबर
६. मराठी लावणी वाङ्मय - गंगाधर मोरजे
७. लोकसंस्कृतीची क्षितीजे - रा. चिं. ढेरे
८. लोकप्रतिमा आणि लोकतत्त्वे - मधुकर वाकोडे
९. लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह - शरद व्यवहारे
१०. शोधयात्रा रंगभूमीची - विश्वनाथ शिंदे
११. मायवाटेचा मागोवा - तारा भवाळकर
१२. आंबेडकरी जलसे - भगवान ठाकूर
१३. सत्यशोधकी जलसे - संभाजी खराट
१४. धर्म आणि लोकसाहित्य - दुर्गा भागवत
१५. पुराणकथा आणि वास्तवता - डी.डी. कोसंबी
१६. लोकरंगभूमी - प्रभाकर मांडे

१७. लोकसाहित्याचा शब्दकोश - सरोजिनी बाबर
 १८. मराठी लोकनाट्य : तमाशा - नामदेव व्हटकर
 १९. अनुबंध - तारा परांजपे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.३

आधुनिक भाषाविज्ञान

(Aadhunik Bhashavidnyan)

उद्दिष्ट्ये :

१. भाषिक व्यवहाराचे स्वरूप समजावून घेऊन भाषावैज्ञानिकांच्या भाषाविषयक संकल्पनांचा अभ्यास करणे.
२. आधुनिक भाषाविज्ञानाचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय करून घेणे.
३. भाषेच्या अभ्यासाच्या पद्धतींचा मराठी भाषेच्या संदर्भात विचार करणे.
४. भाषिक परिवर्तनाचे स्वरूप तपासणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	भाषिक व्यवहाराचे स्वरूप १. भाषिक व भाषेतर संप्रेषण २. सोस्यूर-भाषिक व्यवस्था (Langue) व भाषिक परिवर्तन (Parole) ३. चॉम्स्की-भाषिक क्षमता (Competence) व भाषिक प्रयोग (Performance) ४. ब्लूमफिल्ड - वाचिक वर्तन ५. उच्चार व लेखन	१५	१
विभाग २ Module 2	आधुनिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप (वर्णनात्मक किंवा संरचनावादी भाषाविज्ञान) अ) १. स्वन-स्वनिम-स्वनांतर-स्वनिमनिश्चितीची तत्त्वे २. स्वनिम विनियोगाचे प्रकार ३. ध्वनिसाम्यता काटकसरीचे तत्त्व ४. स्वनिमाचे प्रकार	१५	१

	<p>५. मराठी स्वनिमव्यवस्था</p> <p>ब) रूप-रूपिम-रूपिकांतर</p> <p>१. स्वनिमाश्रयी व रूपिमाश्रयी रूपिकांतरे</p> <p>२. शून्य रूपिकांतर</p> <p>३. रूपिमांचे प्रकार</p> <p>क) विकारसरणी - वचन, लिंग, विभक्ती</p> <p>ड) पदघटना - प्रत्यय, समास, अभ्यस्त पदे</p>		
<p>विभाग ३</p> <p>Module 3</p>	<p>भाषेच्या अभ्यासाच्या पद्धती</p> <p>१. भाषाभ्यासाचे स्वरूप व विशेष</p> <p>२. ऐतिहासिक भाषाभ्यासपद्धती</p> <p>३. तुलनात्मक भाषाभ्यास पद्धती</p> <p>४. वर्णनात्मक भाषाभ्यास पद्धती</p>	१५	१
<p>विभाग ४</p> <p>Module 4</p>	<p>भाषिक परिवर्तन</p> <p>१. ध्वनिपरिवर्तन - ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे व प्रकार</p> <p>२. अर्थपरिवर्तन - अर्थपरिवर्तनाची कारणे व प्रकार</p>	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. संरचनात्मक भाषाविज्ञान - संपा. मिलिंद मालशे, अंजली सोमण व इतर
२. मराठीचे भाषाशास्त्र - श्री.ना. गर्जेद्रगडकर.
३. ध्वनिविचार - ना.गो. कालेलकर.
४. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन - मिलिंद मालशे.
५. भाषाविज्ञान : संकल्पना आणि स्वरूप.
६. अभिनव भाषाविज्ञान - गं.ना. जोगळेकर.
७. ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र.रा. गोसावी.
८. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी.
९. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - महेंद्र कदम.
१०. अर्वाचीन मराठी - रमेश धोंगडे.
११. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - रमेश धोंगडे.
१२. आधुनिक भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक, संरचनात्मक आणि सामाजिक - संपा. कल्याण काळे.
१३. मराठीचा अर्थविचार - अनुराधा पोतदार.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.४

सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप

(Sarjanshil Lekhanache Swarup)

उद्दिष्टे :

१. सर्जनशील लेखनातून प्रकट होणारे माणूस आणि समाज यातील परस्परसंबंध शोधणे.
२. सर्जनशील लेखनाच्या विविध अभिव्यक्तींचा अभ्यास करणे.
३. सर्जनशील साहित्यप्रकारांची ओळख करून घेणे.
४. सर्जनशील लेखनाचे विशेष अभ्यासणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१. सर्जनशील लेखनातून व्यक्त होणारे व्यक्ती आणि समाज यातील अन्योन्यसंबंध २. सर्जनशील लेखन, लेखक, वाचक आणि समाज यातील नातेसंबंध ३. सर्जनशील लेखनाची गरज	१५	१
विभाग २ Module 2	१. व्यावहारिक लेखन आणि सर्जनशील लेखन यातील फरक २. सर्जनशील लेखनाचे विशेष	१५	१
विभाग ३ Module 3	१. कथन, नाट्य व काव्य हे अभिव्यक्तीचे मुलभूत प्रकार २. कथनाच्या वेगवेगळ्या तऱ्हा ३. भाषेची लय	१५	१
विभाग ४ Module 4	१. कथानक २. पात्ररचना ३. कथानकाला पार्श्वभूमी, भवताल साकारणे	१५	१

	४. वातावरणनिर्मिती ५. लय, प्रतिमांचा वापर ६. वाचनीयता ७. लेखनाला सूत्रबद्ध रचना पुरविणे		
--	--	--	--

संदर्भ ग्रंथसूची

१. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया - डॉ. आनंद यादव
२. सोळा भाषणे - भालचंद्र नेमाडे
३. निवडक मुलाखती - भालचंद्र नेमाडे
४. चित्र आणि चरित्रे - व्यंकटेश माडगूळकर
५. श्री. ना. पेंडसे : माणूस आणि लेखक - एक मित्र
६. जी.ए. ची निवडक पत्रे - संपा. मद. हातकणंगलेकर
७. सर्जनशोध आणि लिहिता लेखक - विलास सारंग
८. साहित्यिक गप्पा - जयवंत दळवी
९. वाङ्मयप्रकार स्वरूप आणि संकल्पना - संपा. आनंद वास्कर
१०. यात्रा अंतर्यात्रा - वसंत आबाजी डहाके
११. वाचणाऱ्याची रोजनिशी - सतीश काळसेकर
१२. *Becoming a writer* - Dorotheo Brande, New York, Tarcher, 1981
१३. *Aspects of the Novel* - E. M. Forster, London, 1927
१४. *Studying Plays*, Wallis Mick and Shepherd Simon, Bloomsbury Academies, 2010

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र पहिले / SEM.I

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.५

भाषांतरमीमांसा

(Bhashantermimansa)

उद्दिष्ट्ये :

१. भाषांतरमीमांसेचे स्वरूप आणि संकल्पनेचा परिचय करून घेणे.
२. भाषांतरमीमांसेचे प्रकार आणि वाटचालीची माहिती करून घेणे.
३. भाषांतर संकल्पनेचे तात्त्विक स्वरूप आणि महत्त्व जाणून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	भाषांतरमीमांसा स्वरूप संकल्पना भाषांतरविद्या - अनुवाद - भाषांतर - रूपांतर - परंपरा भाषांतर संकल्पनेचा इतिहास मराठीतील भाषांतरविषयक विचार भाषांतर - हेतू - समाजशास्त्र संस्कृतिसंदर्भात	१५	१
विभाग २ Module 2	भाषांतरमीमांसा प्रकार औपपत्तिक भाषांतरस्वरूप - मूळभाषा - लक्ष्यभाषा - भाषेचे स्तर - सामाजिक - सांस्कृतिक स्थलकालभेद उपयोजित भाषांतरमीमांसा अन्यविद्याशाखीय वाङ्मयप्रकार आणि भाषांतर भाषांची सापेक्षता - भाषांची अभिव्यक्तिदक्षता भाषास्तर - मूलनिष्ठ भाषांतर व लक्ष्यनिष्ठ भाषांतर	१५	१
विभाग ३	भाषांतरप्रकार	१५	१

Module 3	१. मूलनिष्ठ २. लक्ष्यनिष्ठ ३. चिन्हव्यवस्थेच्या स्वरूपावरून शास्त्रीय भाषाव्यवहार, साहित्यिक भाषाव्यवहार, दैनंदिन भाषाव्यवहार, धार्मिक भाषाव्यवहार		
विभाग ४ Module 4	भाषांतराचे मूल्यमापन आशयकेंद्री, भाषांतराची समीक्षा, संस्कृतीसंदर्भ, रूपनिष्ठ भाषांतर शास्त्र की कला?	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. भाषांतरमीमांसा - संपा. अंजली सोमनण, कल्याण काळे, चिन्मय प्रकाशन, पुणे
२. भाषांतरमीमांसा नव्या दिशा - सचिन केतकर (लेख)
३. भाषांतर - सदा कहाडे
४. भाषांतर आणि भाषा - विलास सारंग
५. टीकास्वयंवर - भालचंद्र नेमाडे
६. साहित्याची भाषा - भालचंद्र नेमाडे
७. भाषांतरविद्या - रमेश वरखेडे
८. एरिक याकोबसन, ट्रान्सलेशन : ए ट्रेडिशनल क्राफ्ट

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ५

साहित्यप्रकारांचा सूक्ष्म विचार

(Sahitya Prakarancha Sukshma Vichar)

उद्दिष्ट्ये :

- साहित्यप्रकारांची संकल्पना समजून घेणे.
- विविध वाङ्मयप्रकारातील कथनांचे स्वरूप अभ्यासणे.
- वेगवेगळ्या वाङ्मय प्रकारातील कथनविशेष अभ्यासणे.
- वाङ्मयप्रकारातील कथनाचा तुलनात्मकदृष्ट्या विचार करणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	महाकाव्य, आख्यानकाव्य, कविता, दीर्घकविता, भावकविता	१५	१
विभाग २ Module 2	कथा - दीर्घकथा - लघुकादंबरी - कादंबरी	१५	१
विभाग ३ Module 3	तमाशा - लोककला - एकांकिका - नाटक	१५	१
विभाग ४ Module 4	ललित गद्य : आत्मचरित्र, चरित्र, आठवणी, रोजनिशी, प्रवासवर्णन	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

- मराठी लघुकादंबरी रुपबंध आणि अंतरंग - मदन कुलकर्णी, विजय प्रकाशन, नागपूर.
- कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा - वसंत पाटणकर, अनुभव प्रकाशन, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
- कादंबरी : एक साहित्यप्रकार - हरिश्चंद्र शारदा, शब्द प्रब्लिकेशन, मुंबई.

४. मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप (१९५०-१९७५) संपा. गो.मा. पवार, म.द. हातकणंगलेकर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
५. मराठी नाटक आणि रंगभूमी - संपा. विश्वनाथ शिंदे, हिमांशू स्मार्त, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
६. कथा : संकल्पना व स्वरूप - सुधा जोशी.
७. खेळ नाटकांचा - राजीव नाईक.
८. महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांची रोजनिशी- संपा. गो.मा. पवार, रणधीर शिंदे, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २०१६.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ६.१

विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

(Vishesh Sahityakrutincha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

१. लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
२. लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
४. एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	जनाबाईंचे अभंग, सकल संत गाथा संपा. रा.चिं. ठेरे, वरदा प्रकाशन	१५	१
विभाग २ Module 2	मराठी गौळण वसंत स. जोशी, मेहता बुक सेलर्स	१५	१
विभाग ३ Module 3	आठवणींचे पक्षी प्र. ई. सोनकांबळे	१५	१
विभाग ४ Module 4	चाळेगत प्रवीण बांदेकर, शब्दालय प्रकाशन	१५	१

वरील साहित्यकृती शिकवताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथसूची

१. जनाबाईंचे निवडक अभंग - सुहासिनी इल्लेकर.

२. दलित कविता - म.सु. पाटील
३. दलित आत्मकथने - रमेश धोंगडे.
४. दलित स्वकथने - रमेश धोंगडे.
५. दलितांची आत्मकथने - वासुदेव मुलाटे.
६. दलित साहित्य वेदना व विद्रोह - भालचंद्र फडके.
७. मराठी कादंबरी नोंदी आणि निरीक्षणे - रंगनाथ पठारे.
८. कथात्म साहित्य - हरिश्चंद्र थोरात.
९. चाळंगत वरील लेख - नंदकुमार मोरे (मुक्त शब्द)
१०. मराठी कादंबरी : सार व विस्तार - महेंद्र कदम.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ६.२

विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

(Vishesh Sahityakrutincha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

१. लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
२. लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
४. लेखकाच्या इतर साहित्यकृती विचारात घेऊन लेखकाच्या वाङ्मयीन जडणघडणीचा विचार करणे.
५. एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	पुन्हा तुकाराम संपा. दिलीप पुरुषोत्तम चित्रे, प्यॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.	१५	१
विभाग २ Module 2	सभासदांची बखर संपा. र.वि. हेरवाडकर, व्हिनस प्रकाशन, पुणे	१५	१
विभाग ३ Module 3	तुही यत्ता कंची नामदेव ढसाळ, अभिजात प्रकाश, मुंबई	१५	१
विभाग ४ Module 4	जीणं आमचं बेबी कांबळे, सुगाव प्रकाशन, पुणे	१५	१

वरील साहित्यकृती शिकवताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथसूची

१. तुकाराम - भालचंद्र नेमाडे
२. तुकाराम गाथा
३. तुकाराम दर्शन - सदानंद मोरे
४. तुकोबांच्या अभंगांची शैलीमीमांसा - दिलीप धोंडगे
५. तुकाराम : संघर्षांची अंतर्बाह्य रूपे - म.सु. पाटील
६. तुकोबांच्या अभंगांची चर्चा (भाग १ व २) - दिलीप धोंडगे
७. तुका म्हणे (भाग १ व २) - दिलीप धोंडगे
८. बखर वाङ्मय : उद्गम आणि विकास - बापूजी संकपाळ
९. बखर वाङ्मय - गं.ब. ग्रामोपाध्ये
१०. दलित कविता - म.सु. पाटील
११. दलित आत्मकथने - रमेश धोंगडे
१२. दलित स्वकथने - विमल भालेराव
१३. दलितांची आत्मकथने - वासुदेव मुलाटे
१४. दलित साहित्य वेदना व विद्रोह - भालचंद्र फडके
१५. मी भयंकराच्या दारात उभा आहे! - संपा. काळसेकर, प्रज्ञा दया पवार
१६. कथात्म साहित्य - हरिश्चंद्र थोरात

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए. भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ७

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ २००० पर्यंत)

(Aadhunik Marahi Vangmayacha Itihas-Swatantryottar Kal 2000 Paryant)

उद्दिष्टे :

१. १९५०-२००० या काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
२. या काळातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
३. मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्यप्रवाहांची वैशिष्ट्ये समजावून घेणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१९५०-२००० सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय पार्श्वभूमी स्वातंत्र्योत्तर काळ, सामाजिक राजकीय परिवर्तन, नवविचार प्रवाह, वाङ्मयीन चळवळी	१५	१
विभाग २ Module 2	नवसाहित्य आणि महानगरीय साहित्य	१५	१
विभाग ३ Module 3	दलित, आदिवासी, ग्रामीण साहित्यप्रवाह	१५	१
विभाग ४ Module 4	स्त्रीवादी आणि इतर साहित्यप्रवाह बालसाहित्य, विज्ञानसाहित्य, लोकप्रिय साहित्य, ख्रिश्चन, मुस्लीम, सत्यशोधकीय, ललित मुक्तगाद्य, समीक्षा	१५	१

वरील साहित्यकृती शिकवताना लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग करणे आवश्यक आहे.

संदर्भ ग्रंथसूची

१. मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती - वसंत आबाजो डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन
२. मराठी वाङ्मयकोश - संपा. जया देडकर व इतर, भटकळ प्रकाशन
३. मराठी कादंबरी स्वातंत्र्योत्तर समाजशास्त्रीय समालोचन - रवींद्र ठाकूर
४. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९५०-२००) (खंड भाग १ ते ६) - संपा. रा.ग. जाधव, महाराष्ट्र साहित्य परिषद
५. निवडक वसंत पळशीकर - संपा. किशोर बेडकिहाळ, लोकवाङ्मयगृह
६. बदलता महाराष्ट्र : एन.डी. पाटील गौरवग्रंथ - संपा. भा.ल. भोळे, किशोर बेडकिहाळ
७. साहित्य आणि समाज, गो. मा. पवार गौरवग्रंथ - संपा. नागनाथ कोतापळे, प्रतिमा प्रकाशन
८. आधुनिक मराठी काव्यदर्शन - अक्षयकुमार काळे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा!	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.१

आंतरभारतीय साहित्याचा अभ्यास

(Aantarbhartiya Sahityacha Abhyas)

उद्दिष्ट्ये :

- भाषांतर प्रक्रियेला असणारे महत्त्व विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आणून देणे.
- वेगवेगळ्या भारतीय भाषांतील साहित्याचा परिचय करून घेणे.
- वेगवेगळ्या भारतीय प्रांतातील जीवनदर्शन समजून घेणे.
- भारतातील सांस्कृतिक व सामाजिक पर्यावरण अभ्यासणे.
- मराठी भाषा व इतर भारतीय भाषा साहित्यातील साम्यभेद जाणणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१. दोन ओळींच्या दरम्यान राजेश जोशी (हिंदी साहित्य) अनुवाद - बळवंत जेऊरकर	१५	१
विभाग २ Module 2	१. हिंदू?... महाजन - एन.शिवदास (कोकणी) मराठी अनुवाद - अ.अ. कुलकर्णी	१५	१
विभाग ३ Module 3	१. आंतरभारतीय साहित्याची अभिव्यक्तीपर वैशिष्ट्ये २. आंतरभारतीय साहित्याच्या भाषांतरणातील समस्या	१५	१
विभाग ४ Module 4	१. आंतरभारतीय साहित्याचे 'भारतीयत्व' अधोरेखित करण्यातील योगदान	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. भाषांतरविद्या - संपा. रमेश वरखेडे
२. देशीवाण - चंद्रकांत बांदिवडेकर
३. भाषांतरमीमांसा - कल्याण काळे, अंजली सोमण
४. भाषांतर - सदा कऱ्हाडे
५. भाषासंवाद - अनिल गवळी आणि नंदकुमार मोरे
६. भारतीय संस्कृती - साने गुरुजी
७. भारतीय साहित्याची संकल्पना (चंद्रकांत बांदिवडेकर गौरवग्रंथ) - संपा. द. दि. पुंडे
८. मराठी लोकांची संस्कृती - इरावती कर्वे
९. मराठी अनुवाद ग्रंथसूची - डॉ. वीणा मुळे
१०. Stylistics of Literary Translation - Vilas Sarang
११. भाषा : इतिहास आणि भूगोल - ना.गो. कालेलकर
१२. भाषा आणि संस्कृती - ना.गो. कालेलकर

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र. दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.२

लोकसाहित्य व लोककला

(Loksahitya Va Lokkala)

उद्दिष्ट्ये :

१. मराठी लोककथा, लोककला, लोकनाट्ये यांचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय करून घेणे.
२. मराठी साहित्यकृतींमधील लोककलांचा आविष्कार आणि प्रयोगरूप यांचा अभ्यास करणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	मराठी लोककला - लोकरंगभूमीचे विशेष १. लोकनृत्ये - विधीनाट्य, क्रीडानृत्य २. भक्ताची नृत्ये - गोंधळ, भारुड, दशावतार ३. क्रीडानृत्ये - मंगळागौर, नागपंचमी, लेझीम, गजीनृत्य	१५	१
विभाग २ Module 2	मराठी लोकनाट्य १. नाट्यात्मक विधी, मुंज, लग्न, काकडआरती, शेजारती २. धार्मिक व उपासना नाट्य - लळीत, जोगवा, कीर्तन, दंडार ३. रंजननाट्य - तमाशा, कळसुत्री बाहुल्या, बहुरूपी	१५	१
विभाग ३ Module 3	मराठी लोककथा १. लोककथांची भारतीय परंपरा २. मौखिककथा, दैवतकथा, प्राणिकथा, दंतकथा ३. लोककथेतील मूलघटक - रचनाबंध व कल्पनाबंध	१५	१

विभाग ४ Module 4	साहित्यकृतीतील लोककलांचा आविष्कार आणि प्रयोगरूपे १. गाढवाचं लग्न - दादू इंदुरीकर २. घाशिराम कोतवाल - विजय तेंडुलकर (* प्रस्तुत साहित्यकृतीत लोककलांचा प्रयोगरूपासाठी कसा उपयोग करून घेण्यात आला आहे एवढ्याच मर्यादित अभ्यास अपेक्षित आहे.)	१५	१
---------------------	---	----	---

संदर्भ ग्रंथसूची

१. लोकसाहित्याची रूपरेखा - दुर्गा भागवत
२. लोकसाहित्य : संकल्पना व स्वरूप - शरद व्यवहारे
३. लोकसाहित्य विचार - अनिल सहस्रबुद्धे
४. लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र - गंगाधर मोरजे
५. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती - सरोजिनी बाबर
६. मराठी लावणी वाङ्मय - गंगाधर मोरजे
७. लोकसंस्कृतीची क्षितीजे - रा.चिं. ढेरे
८. लोकप्रतिमा आणि लोकतत्त्वे - मधुकर वाकोडे
९. लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह - शरद व्यवहारे
१०. शोधयात्रा रंगभूमीची - विश्वनाथ शिंदे
११. मायवाटेचा मागोवा - तारा भवाळकर
१२. आंबेडकरी जलसे - भगवान ठाकूर
१३. सत्यशोधकी जलसे - संभाजी खराट
१४. धर्म आणि लोकसाहित्य - दुर्गा भागवत
१५. पुराणकथा आणि वास्तवता - डी.डी. कोसंबी
१६. लोकरंगभूमी - प्रभाकर मांडे
१७. लोकसाहित्याचा शब्दकोश - सरोजिनी बाबर
१८. मराठी लोकनाट्य : तमाशा - नामदेव व्हटकर
१९. अनुबंध - तारा परांजपे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.३

आधुनिक भाषाविज्ञान

(Aadhunik Bhashavidnyan)

उद्दिष्ट्ये :

१. वाक्यविचाराचे स्वरूप मराठी भाषेच्या संदर्भात विचारात घेणे.
२. मराठी भाषेच्या उत्पत्तीच्या संदर्भात भाषाकुलाची संकल्पना अभ्यासणे.
३. मराठीच्या बोलींचा प्रमाण मराठीशी असणारा संबंध अभ्यासणे.
४. मराठीवरील अन्य भाषांचा प्रभाव तपासणे.
५. मराठीतील व्याकरणाचा प्रयोग आणि विभक्तीच्या संदर्भात विचार करणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	वाक्यविचार १. वाक्यविन्यास - शब्दबंध, उपवाक्य, वाक्य : तीन रचना - प्रथमोपस्थित घटक कार्यात्मक प्रयोग : कर्ता-कर्म-क्रियापद २. अर्थविन्यास - अर्थाचे स्वरूप व व्याख्या, अर्थाचे प्रकार, अर्थक्षेत्र संकल्पना	१५	१
विभाग २ Module 2	भाषाकुलाची संकल्पना व मराठी भाषा १. भाषाकुलाची संकल्पना २. भाषांचे वर्गीकरण आणि जगातील प्रमुख भाषाकुले ३. इंडो-युरोपियन भाषाकुल ४. आर्यभारतीय भाषाकुल ५. अंतर्वर्तुळ आणि बहिर्वर्तुळ सिद्धान्त आणि मराठी भाषा	१५	१
विभाग ३	मराठी : प्रमाण भाषा आणि बोली	१५	१

Module 3	१. भाषाविज्ञान आणि बोली-भूगोल २. पिजिन आणि क्रिऑल भाषा संकल्पना ३. बोली निर्मितीची कारणे ४. प्रमुख बोलींचा अभ्यास - १) कोकणी २) अहिराणी, ३) वऱ्हाडी		
विभाग ४ Module 4	अ) मराठीवरील अन्य भाषांचा परिणाम १. भाषिक संक्रमण २. आदान-प्रदान : स्वरूप व कारणे ३. मराठीवरील द्राविडी, फार्शी, इंग्रजी व हिंदी भाषांचा प्रभाव ब) मराठी व्याकरण १. मराठीची प्रयोगव्यवस्था २. मराठीची विभक्तिव्यवस्था	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

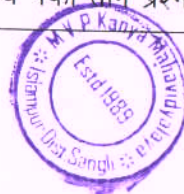
१. मराठीचे भाषाशास्त्र - श्री. न. गजेंद्रगडकर
२. मराठी भाषा उद्गम आणि विकास - शं.गो. तुळपुळे
३. यादवकालीन मराठी भाषा - शं.गो. तुळपुळे
४. भाषा आणि संस्कृती - ना.गो. कालेलकर
५. भाषा : इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर
६. भाषाविचार आणि मराठी भाषा - गं.ब. ग्रामोपाध्ये
७. ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - रं.रा. गोसावी
८. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो. के. दामले
९. मराठीचे व्याकरण - लीला गोविलकर
१०. नागपुरी बोली : भाषाशास्त्रीय अभ्यास - वसंत कृ. वऱ्हाडपांडे
११. मराठी व्याकरणाचा इतिहास - श्री.कृ. अर्जुनवाडकर
१२. आधुनिक मराठीचे उच्चतर व्याकरण - म.पां. सबनीस
१३. मराठीचे व्याकरण - राजशेखर हिरेमठ

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.४

सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप

(Sarjanshil Lekhanache Swarup)

उद्दिष्टे :

१. सर्जनशील लेखनातून विचार, भाव-भावना आणि गोष्टी मांडण्याचा सराव करणे.
२. सर्जनशील लेखनासाठी वातावरण निर्मिती, कथानक, पात्रांचा विकास आणि भाषेचा वापर कसा करावा याबद्दलची तंत्रे अवगत करणे.
३. विविध प्रकाराचे साहित्यप्रकार हाताळण्याचा सराव करणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	१. कथानकाचे विविध प्रकार २. कथानकातून अनुभवाची मांडामांड ३. एखादी घटना वा प्रसंग घेऊन त्याचे कथन करण्याचा सराव	१५	१
विभाग २ Module 2	१. नाट्यनिर्मितीच्या विविध तऱ्हा २. नाट्यनिर्मिती कशी होते? ३. अनुभवलेल्या एखाद्या प्रसंगावर नाट्यमयारित्या लिहिण्याचा सराव	१५	१
विभाग ३ Module 3	१. कवितेचे प्रकार २. कविता कशी आकारास येते? ३. भावलेल्या एखाद्या अनुभवावर कविता लिहिण्याचा सराव	१५	१
विभाग ४ Module 4	१. सर्जनशील लेखन करताना आलेल्या अडचणी, भेडसावणारी आव्हाने याविषयी चर्चा	१५	१

संदर्भ ग्रंथसूची

१. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया - डॉ. आनंद यादव
२. सोळा भाषणे - भालचंद्र नेमाडे
३. निवडक मुलाखती - भालचंद्र नेमाडे
४. चित्र आणि चरित्रे - व्यंकटेश माडगूळकर
५. श्री.ना. पेंडसे : माणूस आणि लेखक - एक मित्र
६. जी.ए. ची निवडक पत्रे - संपा. म. द. हातकणंगलेकर
७. सर्जनशोध आणि लिहिता लेखक - विलास सारंग
८. साहित्यिक गप्पा - जयवंत दळवी
९. वाङ्मयप्रकार स्वरूप आणि संकल्पना - संपा. आनंद वास्कर
१०. यात्रा अंतर्यात्रा - वसंत आबाजी डहाके
११. वाचणाऱ्यांची रोजनिशी - सतीश काळसेकर
१२. *Becoming a writer* - Dorotheo Brande, New York, Tarher, 1981
१३. *On Writing short stories* - Tom Bailey, Oxford, 2000
१४. *Aspects of the Novel* - E.M. Forster, London, 1927
१५. *Studying Plays* - Mick Wallis and Simon Shepherd, Bloomsbury Academies, 2010

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 50

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	०५
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
३	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडवणे)	३०

* खालील कोणत्याही साहित्यप्रकारावर स्वतःचे लेखन प्रकल्प म्हणून सादर करण्यात यावे व त्यास ५० पैकी गुण देण्यात यावेत.

१. कथा (किमान ४)
२. कविता (किमान २०)
३. एकांकिका किंवा दीर्घांक (किमान १)
४. कादंबरी (किमान १ साधारणपणे १०० पृष्ठे)

या अभ्यासपत्रिकेसाठी अंतर्गत मूल्यमापनासाठी वेगळे गुण राखून ठेवण्यात आलेले नाहीत. ५० गुणांची लेखी परीक्षा आणि ५० गुणांचा लेखन प्रकल्प अशी ही १०० गुणांची अभ्यासपत्रिका असेल.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

एम.ए.भाग १ / Class M.A.I

अभ्यासक्रम / Syllabus

Board of Studies in MARATHI

Choice Based Credit System

June 2017 onwards

सत्र दुसरे / SEM.II

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.५

भाषांतर मीमांसा

(Bhashantar Mimansa)

उद्दिष्ट्ये :

१. मराठीतील भाषांतरमीमांसेचे स्वरूप पाहणे.
२. भाषांतरविचाराचे महत्त्व समजून घेणे.
३. प्रेमचंद यांच्या कथांच्या निवडक मराठी अनुवादाची चिकित्सा करणे.
४. प्रत्यक्ष विद्यार्थ्यांनी हिंदी कथांचे भाषांतर करणे.

अ. क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module 1	मराठीतील भाषांतरविषयक विचार व वाटचाल वि.का. राजवाडे, विष्णुशास्त्री चिपळूणकर, श्री. म. माटे, श्री. व्यं. केतकर, भालचंद्र नेमाडे, चंद्रकांत पाटील	१५	१
विभाग २ Module 2	प्रेमचंदांच्या कथांचा मराठीतील अनुवाद प्रेमचंदांचे मराठीतील निवडक अनुवाद - आनंदराव जोशी, यदुनाथ थत्ते, र.वा. बिवलकर, संजीवनी बोकील, दिनकर साक्रीकर, बाबा भांड, विशाल तायडे	१५	१
विभाग ३ Module 3	अनुवाद कथांची चिकित्सा मराठीतील प्रेमचंदांच्या कथांचे अनुवाद - आशय व रूपदृष्ट्या चिकित्सा	१५	१
विभाग ४ Module 4	प्रत्यक्ष भाषांतरासाठी साहित्यकृती कोणत्याही भाषांतील २ कथांचे प्रत्यक्ष भाषांतर करून घेणे	१५	१

१. निवडक प्रेमचंद - दिनकर साक्रीकर, नॅशनल बुक ट्रस्ट ऑफ इंडिया
२. प्रेमचंद यांच्या निवडक गोष्टी - बाबा भांड, साहित्य अकादमी

३. प्रेमचंद यांच्या श्रेष्ठ कथा - विशाल तायडे, साकेत प्रकाशन

संदर्भ ग्रंथसूची

१. भाषांतरमीमांसा - संपा. अंजली सोमण, कल्याण काळे
२. पुन्हा तुकाराम - दिलीप चित्रे
३. भाषांतर आणि भाषा - विलास सारंग
४. साहित्याची भाषा - विलास सारंग
५. देशीवाण - चंद्रकांत बांदिवडेकर
६. भाषांतरप्रसंग - निशिकांत ठकार
७. साहित्यगंगा प्रवाह आणि घाट - निशिकांत मिरजकर
८. समकालीन हिंदी कथा - निशिकांत ठकार
९. साहित्य का हिन्दी : मराठी अनुबंध - निशिकांत ठकार
१०. मराठी साहित्य हिन्दी संदर्भ - चंद्रकांत पाटील
११. समकालीन हिंदी कविता - चंद्रकांत पाटील
१२. निवडक प्रेमचंद - दिनकर साक्रीकर
१३. प्रेमचंद और भारतीय समाज - नामवरसिंह
१४. प्रेमचंद विगत महत्ता और वर्तमान अर्थवत्ता - मुरलीमनोहर प्रसाद सिंग

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Pattern of Question Paper

Total Marks – 80

प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
१	योग्य पर्याय निवडा	१०
२	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
३	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	२०
४	लघुत्तरी प्रश्न (पाच पैकी तीन प्रश्न सोडविणे)	३०

IQAC,
 Co-ordinator,
 Malati Vasantdada Patil Kanya
 Mahavidyalaya, Islampur

PRINCIPAL,
 MALATI VASANTDADA PATIL
 KANYA MAHAVIDYALAYA,
 (Arts & Commerce)
 Islampur-415409, Dist. Sangli